

Київський національний торговельно-економічний університет

Кафедра товарознавства та митної справи

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

«Ідентифікаційна експертиза та митне оформлення ювелірних виробів із срібла»

Студента 2 курсу, 8м групи,
спеціальності 076

«Підприємництво, торгівля та
біржова діяльність»
спеціалізації
«Митна справа»

Мошури Марії
Анатоліївни

Науковий керівник
док-р геол-мін.наук, професор

Індутний Володимир
Васильович

Науковий консультант
док-р техн. наук, доцент

Марчук Наталія
Богданівна

Гарант освітньої програми
док-р техн. наук, професор

Мережко Ніна
Василівна

Київ 2018

АНОТАЦІЯ

Мошури М.А. «Ідентифікаційна експертиза та митне оформлення ювелірних виробів із срібла».

У випускній кваліфікаційній роботі проаналізовано стан ринку ювелірних виробів із срібла, охарактеризовано діагностичні властивості срібла та його сплавів. Також в роботі наведено порядок проведення ідентифікаційної експертизи ювелірних виробів із срібла та проведено ідентифікаційну експертизу ювелірних виробів із срібла. Крім цього, охарактеризовано проведення процедури митного оформлення та митного контролю ювелірних виробів із срібла та проаналізовано електронне декларування при імпорті даного товару.

Ключові слова: ювелірні вироби із срібла, імпорт, ідентифікаційна експертиза, українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності, профілі ризику, митна вартість, електронне декларування, митні формальності.

SUMMARY

Moshury M.A. "Identification examination and customs clearance of silver jewelry".

In the final qualification work the state of the silver jewelry market is analyzed, the diagnostic properties of silver and its alloys are described. Also, the procedure for carrying out the identification examination of silver jewelry is given in the work, and an identification examination of silver jewelry is carried out. In addition, the procedure for customs clearance and customs control of silver jewelry is described and an electronic declaration is made upon import of this product.

Key words: silver jewelry, import, identification examination, Ukrainian classification of goods of foreign economic activity, risk profiles, customs value, electronic declaration, customs formalities.

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ

УКТЗЕД – українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності;

ДФС – Державна фіскальна служба;

МД – митна декларація;

ТСД – товаросупровідні документи;

МКУ – митний кодекс України;

СУР – система управління ризиками;

АСАУР – автоматизована система аналізу і управління ризиками;

ЗЕД – зовнішньоекономічна діяльність;

ЕАІС – єдина автоматизована інформаційна система;

ВМО – Всесвітня митна організація;

ТУ – технічні умови;

НД – нормативні документи;

ДСТУ – державний стандарт.

ЗМІСТ

Перелік умовних позначень.....	5
Вступ.....	7
Розділ 1. Теоретичні засади ідентифікації та митного оформлення ювелірних виробів із срібла	10
1.1 Стан ринку ювелірних виробів із срібла	10
1.2 Діагностичні властивості срібла та його сплавів.....	20
1.3 Порядок проведення ідентифікаційної експертизи ювелірних виробів із срібла.....	23
1.4 Нормативно-правове регулювання митного контролю та митного оформлення ювелірних виробів із срібла.....	30
Розділ 2. Ідентифікаційна експертиза ювелірних виробів із срібла.....	35
2.1 Організація, об'єкти та методи дослідження.....	35
2.2 Аналіз сучасного асортименту ювелірних виробів із срібла.....	38
2.3 Вибір критеріїв та методів ідентифікації ювелірних виробів із срібла.....	43
2.4 Ідентифікаційна експертиза ювелірних виробів із срібла та оформлення її результатів.....	45
Розділ 3. Митне оформлення імпорту ювелірних виробів із срібла.....	62
3.1 Класифікаційні ознаки та визначення коду ювелірних виробів із срібла згідно з УКТЗЕД.....	62
3.2 Електронне декларування ювелірних виробів із срібла.....	65
3.3 Визначення митної вартості та нарахування платежів при імпорті ювелірних виробів із срібла.....	76
3.4 Митні формальності при імпорті ювелірних виробів із срібла.....	80
3.5 Застосування автоматизованої системи аналізу та управління ризиками при митному оформленні ювелірних виробів із срібла.....	86
Висновки та пропозиції.....	92
Список використаних джерел.....	96
Додатки.....	103

ВСТУП

Актуальність теми. Сьогодні перед ювелірною промисловістю України постають проблеми, що пов'язані з якістю, безпечністю та надійністю ювелірних виробів. Вони зумовлені насамперед недотриманням виробниками вимог законодавства України у сфері застосування технічних регламентів та стандартів, використанням «нестандартних сплавів» та домішок, імпортованих сплавів низької якості, нестійких покриттів, які не пройшли випробування на відповідність показникам надійності та безпеки.

Сьогодні найбільш потужними постачальниками ювелірних виробів із срібла на світовий ринок є Мексика, Перу, Канада, США. Провідним виробником і експортером виробів із срібла вважається Італія.

У зв'язку з тим, що ювелірні вироби із срібла імпортуються на територію України як за повними, так і пільговими ставками мита розміром 10%, то даний товар має велику ймовірність бути товаром «групи ризику». Це може бути пов'язано з неправильною класифікацією товару, відповідно ювелірні вироби можуть ввозитися за меншою ставкою мита, що характерна для інших товарів згідно з УКТЗЕД. Саме тому деякі учасники зовнішньоекономічної діяльності можуть часто користуватися цим при митних процедурах задля власної вигоди.

Відповідно до цього, Державна фіскальна служба України зобов'язана здійснювати розробку, формалізацію профілів ризику та впроваджувати їх в дію задля попередження подібних випадків та посилення митного контролю при оформленні імпорту таких товарів. Це є причиною визначення таких основних цілей митних органів, як попередження, своєчасне виявлення та недопущення порушення правил митного оформлення та контролю при імпорті ювелірних виробів із срібла.

Актуальність даної теми визначена рядом проблем, які виникають при митному контролі та оформленні ювелірних виробів із срібла.

Мета та завдання дослідження. Метою випускної кваліфікаційної роботи є проведення ідентифікаційної експертизи ювелірних виробів із срібла.

Задля вирішення поставленої мети є необхідним здійснення таких завдань:

- проаналізувати сучасний стан ринку ювелірних виробів із срібла;
- проаналізувати діагностичні властивості срібла та його сплавів;
- розглянути порядок проведення ідентифікаційної експертизи ювелірних виробів із срібла;
- проаналізувати нормативно-правове регулювання митного контролю та митного оформлення ювелірних виробів із срібла;
- розглянути організацію, об'єкти та методи дослідження;
- проаналізувати сучасний асортимент ювелірних виробів із срібла;
- здійснити вибір критеріїв та методів ідентифікації ювелірних виробів із срібла;
- провести ідентифікаційну експертизу ювелірних виробів із срібла та здійснити оформлення її результатів;
- навести класифікаційні ознаки та визначення коду ювелірних виробів із срібла згідно з УКТЗЕД;
- описати електронне декларування ювелірних виробів із срібла;
- розглянути процес визначення митної вартості та нарахування митних платежів при імпорті ювелірних виробів із срібла;
- проаналізувати митні формальності при імпорті ювелірних виробів із срібла;
- розглянути принципи застосування автоматизованої системи аналізу та управління ризиками при митному оформленні ювелірних виробів із срібла;
- розробити новий профіль ризику при митному оформленні ювелірних виробів із срібла.

Об’єкт дослідження – ювелірні вироби із срібла, що переміщуються через митний кордон України.

Предмет дослідження – ідентифікаційна експертиза ювелірних виробів із срібла в митних цілях та митний контроль при переміщенні через митний кордон України.

Наукова новизна кваліфікаційної роботи полягає в обґрунтуванні методів та критеріїв задля проведення ідентифікаційної експертизи ювелірних виробів із срібла.

Практична цінність – розроблені показники та критерії ідентифікації ювелірних виробів із срібла можуть бути застосовані в експертних підрозділах Державної фіскальної служби України під час митних експертиз.

Апробація результатів дослідження. Результати дослідження було розглянуто на Всеукраїнській студентській науково-практичній конференції «Актуальні проблеми підприємництва, торгівлі та біржової діяльності» (м. Київ, 14-15 березня 2018 року), тема наукової статті: «Ідентифікаційна експертиза ювелірних виробів із срібла», Мошури М.А. [27].

Структура та обсяг роботи. Випускна кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків.

Випускна кваліфікаційна робота викладена на 102 сторінках машинописного тексту, включає 15 таблиць та 10 рисунків. Список використаних джерел становить 63.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ІДЕНТИФІКАЦІЇ ТА МИТНОГО ОФОРМЛЕННЯ ЮВЕЛІРНИХ ВИРОБІВ ІЗ СРІБЛА

1.1. Стан ринку ювелірних виробів із срібла

Ринок ювелірних виробів в Україні має досить великий рівень насичення та жорстку конкуренцію. Частка імпорту ювелірної продукції на українському ринку становить 13,5%, при цьому лєвова його частка (до 99%) – срібло з Індії, Таїланду і Східній Азії. Сьогодні 8,5% від обсягу випущеної в Україні ювелірної продукції йде на експорт у Канаду, Австралію, Німеччину, США, Ізраїль, Саудівську Аравію, ОАЕ, а також країни Балтії, Молдову, Росію і Казахстан. У грошовому вираженні експорт виробів з срібла складає 0,71 мільйона доларів.

Найпотужнішими постачальниками срібла на світовий ринок сьогодні є Мексика, Перу, Канада, США. Провідний виробник і експортер виробів із срібла – Італія [7].

Ринок ювелірних виробів належить до ринку розкоші, де задовольняються статусні потреби споживачів. Тому логічним є твердження, що за нестабільних соціально-економічних умов структура ринку попиту змінюється в бік більш дешевих товарів, що підтверджує динаміка товарообігу ювелірних виробів та годинників за період 2007–2016 рр. Так, за період 2007–2012 рр. товарообіг дорогоцінностей мав постійний ріст і досяг максимального значення в 2012 р. (1 099 млн. грн.). Проте в період 2013–2015 рр. відбувся стрімкий спад у попиті на ювелірні вироби, товарообіг яких в 2015 р. досяг мінімального значення за аналізований період та складав 365 млн. грн. А 2016 р. характеризувався незначним підвищенням розміру товарообігу відповідно до попереднього року (385 млн. грн.).

Серед ключових проблем, що обмежують розвиток ювелірної промисловості в Україні, виділяють зникнення середнього класу населення,

причиною чого є зниження платоспроможного попиту; бюрократизм; невідповідність законодавчих норм України нормам розвинених країн та принципам ринкової економіки; надмірне державне втручання у функціонування ювелірної промисловості; неефективна податкова політика; відсутність програм підтримки вітчизняного виробника; недосконале митно-податкове законодавство; відсутність дієвого державного регулювання обігу дорогоцінних металів та каміння; недобросовісна конкуренція; відсутність інвестицій в науково-дослідні роботи. Незаконний імпорт ювелірної продукції є також чинником стримування розвитку вітчизняних ювелірних виробників. Основними неофіційними учасниками ринку виступають Китай, Туреччина, Росія [4].

За офіційними даними імпорт ювелірних виробів із срібла в Україну перевищує експорт в декілька разів. Так за 2016 р. Україна експортувала срібних виробів у розмірі 2 165,4 кг, що еквівалентно 1 489,4 тис. дол., а імпорт у 3,6 рази перевищив експорт та склав 5 374,5 кг. (15 974,6 дол.). Головними країнами-імпортерами серед країн Азії є Таїланд (9 388,7 млн. дол.), а серед країн Європи – Італія (1 762,4 млн. дол.) та Франція (1 701,7 млн. дол.). Причинами перевищення імпорту над експортом є відносна дешевизна ювелірних виробів, що властиво продукції з Таїланду, а також світові бренди, сучасний дизайн і відповідність модним віянням, що характерно для Італії та Франції. Розвиток ринку ювелірних товарів із срібла значною мірою залежить від стану сировинної бази. Остання формується за рахунок надходження срібла. Завдяки його унікальним властивостям (колір, м'якість, пластичність тощо) створюються різноманітні прикраси для різних груп споживачів. Україна не має власного видобутку даного дорогоцінного металу та є їх чистим імпортером, що, відповідно, спричинює повну залежність України від курсу валюти та постачальників [38].

Таким чином, визначальною мірою розвиток ринку ювелірних виробів із срібла залежить від ціни на ювелірний дорогоцінний метал. Спостереження за його динамікою протягом останніх років показало постійні коливання за

загальної тенденції зростання. Так, ціна срібла за період 2015 року зросла на 33%. У 2016 р. ціна срібла зросла ще на 27%. Протягом перших трьох місяців 2017 року срібло подорожчало на 28,7%. З аналізу даних щодо вартості дорогоцінних металів за період 2013–2017 рр., визначено, що ціни на срібло постійно збільшувались, що було спричинено девальвацією української гривні. Найбільш ліквідним серед дорогоцінних металів є золото. Ліквідність срібла є меншою, оскільки воно набагато дешевше у ціні, а купувати його необхідно великими обсягами, що є досить незручним способом вкладення грошей [3].

Основними причинами світового зростання цін на ювелірні дорогоцінні метали, зокрема срібло, та їх сплави виступають:

- вичерпність цих природних ресурсів;
- нестабільність цін на енергоносії на світових ринках;
- інфляція основних світових валют, перш за все долара США.

Протягом останніх 5-ти років ринок ювелірних виробів України поступово скорочував обсяги власного виробництва, імпорт та експорт ювелірної продукції, що певною мірою пов'язано з реформуванням системи технічного та державного регулювання галузі, ринкового та пробірної нагляду, кризою економіки в цілому. Ювелірна галузь сьогодні – це 1187 високопрофесійних виробничих підприємств, які випускають весь модельний ряд виробів із срібла та 4000 організацій, що здійснюють торгівлю [34].

Потреби галузі в сріблі забезпечуються на 0,25% за рахунок власного видобутку, на 55% – поставок імпоротної сировини, на 45% – давальницької сировини, інше – переробка брухту ювелірних виробів та відходів виробництва (рис.). За даними Державної Пробірної служби України у 2012 році затавровано 48 тон ювелірних прикрас, що менше на 5% ніж у 2011 році, в півтора рази, ніж у 2008 році (70 т). Починаючи з 2013 року, внаслідок ліквідації Пробірної служби України, збільшилася частка контрабандної, контрафактної та неякісної продукції, яка ніким не контролюється.

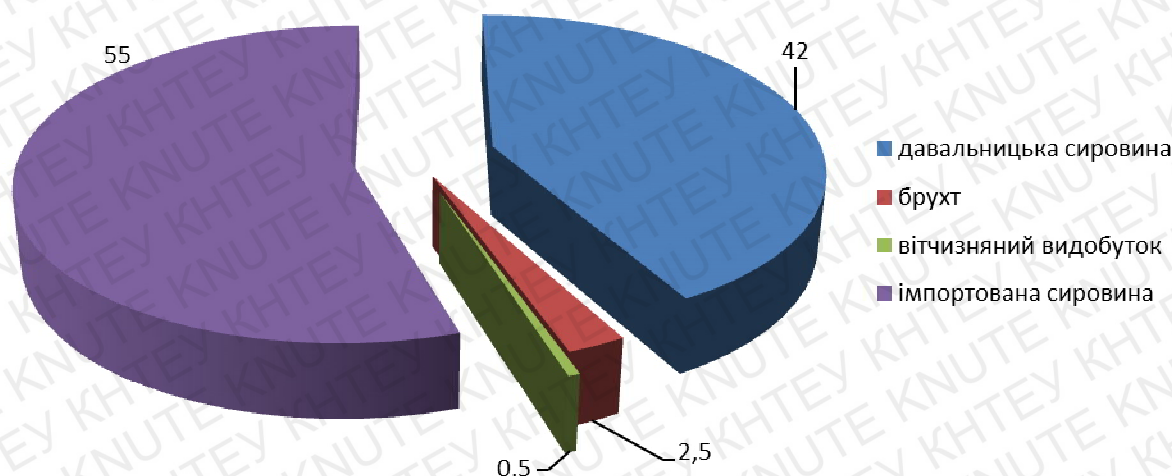

Рис. 1.1 Структура надходження сировини для ювелірного виробництва України, 2015р., %

На рис.1.1 можемо побачити структуру надходження сировини для ювелірного виробництва України за 2015 рік. Зменшилися продажі ювелірних виробів масою 4–6 г. та виробів з ювелірними камінцями вартістю до 200 \$, зросли продажі продукції вартістю від 600 \$. Ювелірний бізнес почав розвивати свою зовнішньоекономічну діяльність з сорока країнами світу (рис. 1.2) [4].

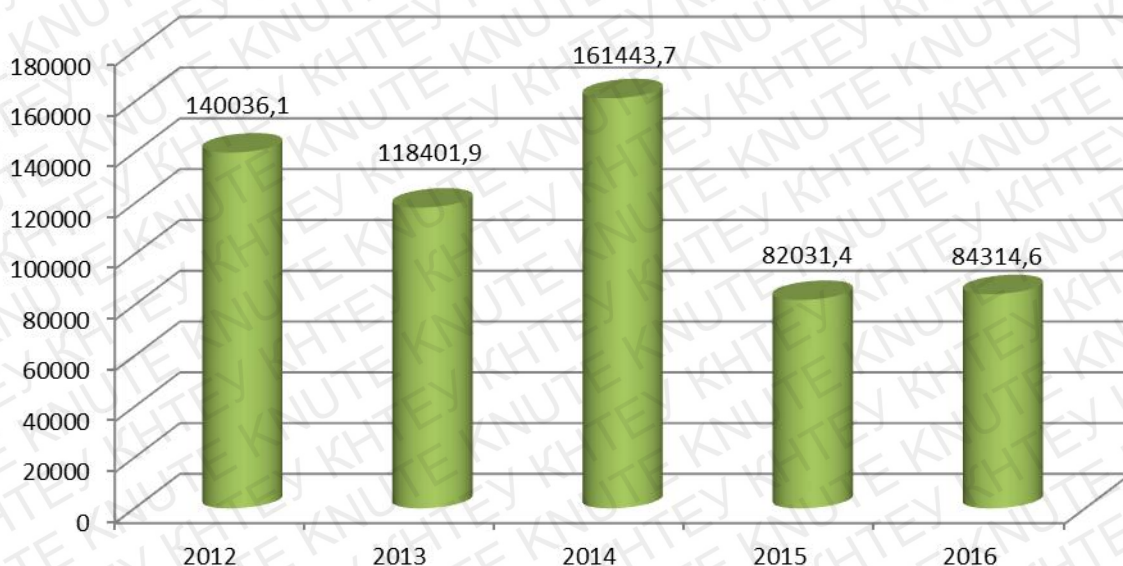

Рис. 1.2 Динаміка експорту ювелірних виробів, 2012–2016 рр., тис. дол. США

Проте відмічається суттєве скорочення імпорту (проблеми із покупкою валюти для розрахунку за чинними контрактами) (рис.1.3).

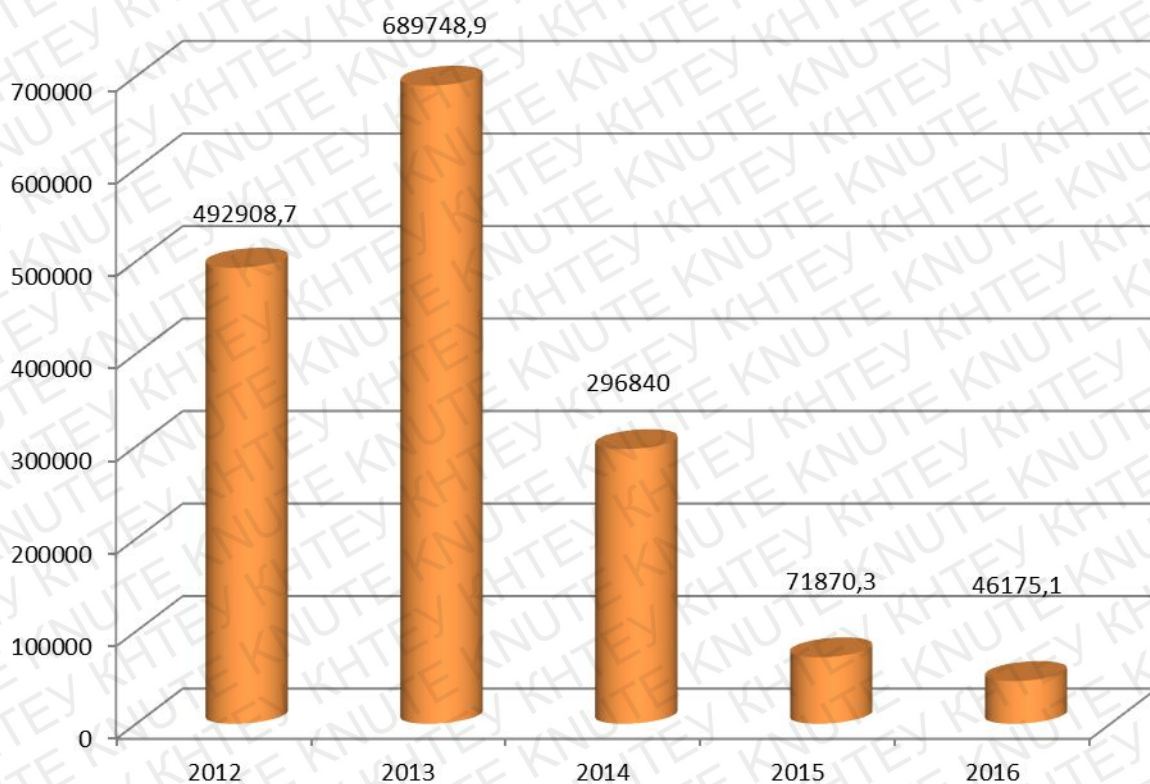

Рис.1.3 Динаміка імпорту ювелірних виробів, 2012–2016 рр.,
тис. дол. США

Офіційно в Україну імпортують вироби з Німеччини, Нідерландів, Швейцарії, Великобританії, Китаю, Таїланду. Враховуючи зміни у собівартості вітчизняної продукції, імпорт у кількісному вимірі (в тонах) у порівнянні з експортом збільшився в 3–5 разів. Збільшення імпорту ювелірних виробів вказує на те, що українські споживачі надають перевагу більш дешевій продукції з Польщі та Туреччині, яка є контрабандною і не завжди якісною.

За даними ДФС України можемо навести порівняльну таблицю щодо сумарного обсягу імпорту та експорту ювелірних виробів за кодом 7113 згідно УКТЗЕД за 2013-2018 роки (табл. 1.1) [59].

Таблиця 1.1

Сумарний обсяг імпорту та експорту ювелірних виробів за кодом товарної позиції 7113 згідно УКТЗЕД, тис. дол. США

Рік	Імпорт		Експорт		Сальдо
	Вартість, \$	Вага нетто, т	Вартість, \$	Вага нетто, т	
2013	17437	4	6396	2	-11041
2014	12187	3	4369	2	-7818
2015	10332	3	2638	1	-7694
2016	15975	5	1489	2	-14486
2017	13551	3	1661	1	-11890
2018	13417	4	978	0	-12439

Проаналізувати динаміку імпорту ювелірних виробів в Україні, сировинним дорогоцінним металом яких є срібло, можемо за допомогою наведених статистичних даних за 2013-2017 роки. Джерелом даних є сайт «Trade map – trade competitiveness map. Статистика торгівлі для розвитку міжнародного бізнесу. Щомісячні, квартальні та річні дані про торгівлю. Значення, обсяги, темпи зростання, частка ринку та інше». Тож наведемо дані щодо імпорту та експорту ювелірних виробів із срібла, що стосується України.

Рис. 1.4 Динаміка імпорту ювелірних виробів із срібла товарної підкатегорії 7113110000 згідно УКТЗЕД, тис. дол. США

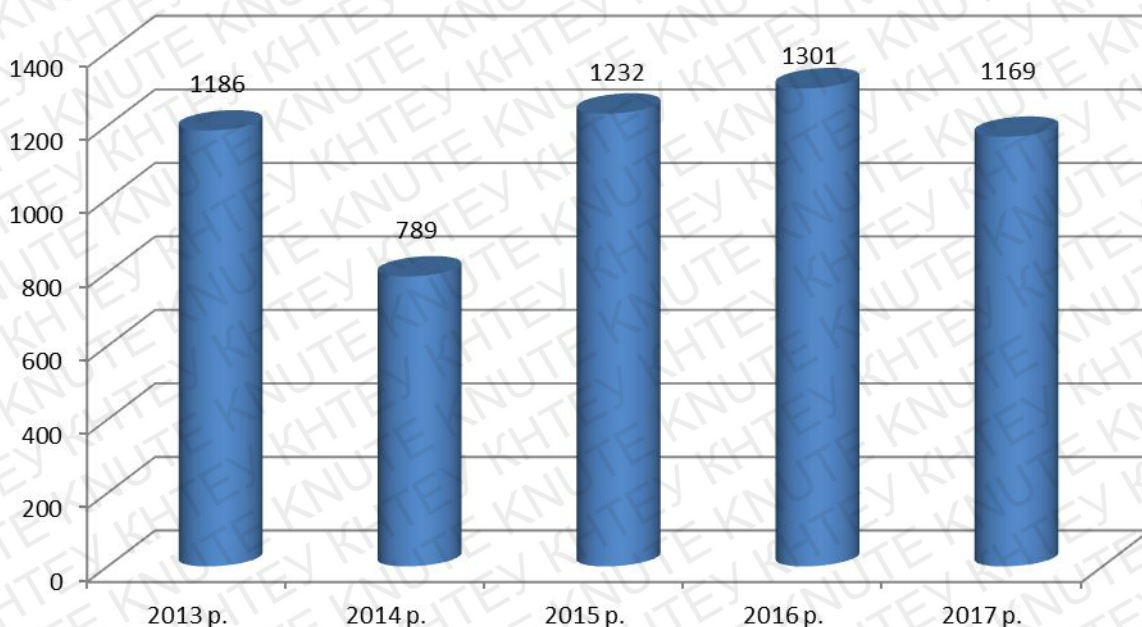

Рис. 1.5 Динаміка експорту ювелірних виробів із срібла товарної підкатегорії 7113110000 згідно УКТЗЕД, тис. дол. США

Згідно рис. 1.4 та рис. 1.5 можемо бачити очікувану ситуацію відношення імпорту та експорту ювелірних виробів із срібла. Імпорт значно перевищує показники відносно експорту. Бачимо, що 2016 рік був порівняно з іншими успішним для імпорту товарів. В той час, як 2014 – менш успішним щодо експорту ювелірних товарів із срібла з України [4].

Щодо основних лідерів вітчизняного ринку ювелірних прикрас із срібла, то це наступні:

- 1) «Харківський ювелірний завод». Лідер галузі по виготовленню виробів із срібла 925 проби, а сама марка є знаком високої якості ювелірних виробів, якому довіряють не тільки в Україні, але і в Росії, Білорусії, Казахстані, Молдові, Узбекистані та країнах Балтії. Величезні можливості сучасного великого підприємства дозволяють випускати широкий асортимент ювелірних виробів зі срібла, в тому числі столового срібла, із застосуванням різноманітних технік: лиття, штампування і ручної праці, комбінація срібла з чорнінням, патинуванням, позолотою, родирование, різнокольоровими емаллями, алмазною огранюванням і так далі. Кожний

ювелірний виріб, створений майстрами заводу, офіційно перевіряється Державною пробірною інспекцією, про що свідчить відбиток державного пробірного клейма [61].

2) ПАТ «Київський ювелірний завод» – провідне підприємство ювелірної промисловості України, ринкова частка якого у 2015 р. становила 43,7%. Завод спеціалізується на випуску та продажу ювелірних виробів із золота, срібла і платини, інкрустованих дорогоцінним та напівдорогоцінним камінням. Асортимент продукції заводу складають понад 6 тис. найменувань. Щомісяця підприємство випускає 50 нових виробів. Щороку завод презентує по три колекції ювелірних прикрас. Однак частка експорту є невеликою і становить близько 5% від загального обсягу виробництва.

3) Ювелірний завод «Золотий Вік» – один із найбільших виробників ювелірних виробів в Україні, що створює ювелірні прикраси з дорогоцінних і напівдорогоцінних каменів на обладнанні найбільш авторитетних виробників з Італії і Німеччини. Асортиментна колекція виробів ювелірного заводу постійно поповнюється та налічує понад 5 тис. найменувань. Завод має власні магазини-партнери у більш ніж 100 містах України. Підприємство бере участь у міжнародних фестивалях-конкурсах і неодноразово отримувало нагороди на різних рівнях (лауреат рейтингу «Кращі підприємства України», володар міжнародного призу «Європейська якість» тощо). Аналіз уподобань споживачів ювелірних товарів показав, що найбільша довіра спостерігається саме відносно добре розкручених торгових марок, які є гарантом високої якості і дають людині відчуття розкоші та престижу. З тієї ж причини продукція відомих ювелірних брендів приносить майже на 55% більше прибутків, ніж аналогічні небрендові товари.

Останніми роками простежується тенденція до ведення торгівлі ювелірними виробами із срібла в мережі Інтернет, відповідно, вищезазначені виробники мають свої інтернет-магазини. Ефективна маркетингова політика здатна під час економічної кризи втримати ключових клієнтів. Тому не слід недооцінювати важливість інструментів електронного маркетингу, таких як,

direct marketing (інформування клієнтів, здебільшого за допомогою поштової розсилки щодо новинок, акцій тощо) та event marketing (проведення спеціальних культурних заходів, вечірок, виставок що пов'язані з просуванням бренда). До характеристик вітчизняного ювелірного ринку слід віднести й те, що на ньому переважають великі виробники і потужні торговельні підприємства, які мають значний потенціал для конкурентної боротьби. Така ситуація приводить до зменшення загальної кількості суб'єктів господарювання, що працюють на даному ринку [55].

Так, згідно з даними інформаційного порталу союзу ювелірів України кількість виробників ювелірних виробів в Україні за останні два роки скоротилася на 38,5%, а саме з 1 180 суб'єктів господарювання в 2014 р. до 726 у 2016 р., за рахунок зменшення числа малих підприємств. Це підтверджується числом зареєстрованих іменників – спеціальних ювелірних знаків. Також досить відчутним для галузі стало введення в Україні з 1 січня 2015 р. збору під час клеймування ювелірних виробів державним пробірним клеймом на казенних підприємствах пробірного контролю за ставкою 10% вартості основного дорогоцінного металу в сплаві за цінами НБУ [31].

Таким чином, можна узагальнити, що на сучасний розвиток вітчизняного ринку ювелірних товарів зі срібла впливають такі негативні фактори:

- прискорене зростання у світі цін на ювелірні дорогоцінні метали, які є сировиною у ювелірній справі і відносно яких країна залежить від імпорту;
- падіння курсу національної валюти, що впливає як на зростання цін на сировину, так і на готові ювелірні вироби, що імпортуються;
- зниження купівельної спроможності населення, яке є основним споживачем даних товарів;
- індивідуальні смаки споживачів, а також їх суб'єктивне ставлення до вітчизняних товаровиробників;

- зростання обсягів ввезення нелегальної та неякісної імпоротної ювелірної продукції з Китаю та інших азіатських країн, що розглядається як фактор зниження попиту на ювелірні вироби з дорогоцінних металів і каменів;
- величезний тиск з боку великих компаній, що виводить з ринку малих виробників і збільшує ціновий тиск на споживачів;
- відсутність державної допомоги малим і середнім компаніям, у яких часто бракує фінансових ресурсів на формування власних оборотних активів;
- нестабільне зовнішнє середовище, зокрема зміна податкового законодавства.

Шляхами вирішення вищезначених проблем є боротьба з тіньовою реалізацією ювелірних виробів із срібла, сприяння розвитку науковотехнічних розробок на виробництві, розробка державних програм щодо підтримки малого бізнесу в ювелірній галузі, зміна митноподаткової системи на користь національних товаровиробників, перейняття позитивного міжнародного досвіду у сфері державного регулювання ювелірної промисловості, покращення політики збуту вітчизняних підприємств, орієнтація українських товаровиробників на світовий ринок [34].

Перспективи розвитку ринку ювелірних виробів зі срібла в Україні слід пов'язати з тими економічними реформами, які має провести уряд найближчими роками і які спрямовані на соціально-економічне зростання. Такі умови сприятимуть підвищенню платоспроможності населення, зміцненню національної валюти, добросовісній конкуренції, розвитку малого підприємництва. Серед факторів, які впливають на зміну курсу дорогоцінного металу, виділено обсяги видобутку срібла у світі, ціну на нафту та курс долара.

Отже, динаміка розвитку ринку ювелірних виробів в Україні протягом останніх років була негативною та характеризувалась суттєвим скороченням товарообігу (майже втричі, якщо порівняти 2016 р. з 2012 р.). Основними

чинниками цієї тенденції є ріст цін на сировину, що є основою виготовлення ювелірних виробів, зниження купівельної спроможності споживачів, розвиток тіньової торгівлі коштовностями, неефективне державне регулювання ринку ювелірних виробів, недосконала фіскально-податкова політика у сфері регулювання імпорتنих відносин на ринку дорогоцінних металів та виробів з них.

1.2. Діагностичні властивості срібла та його сплавів

Срібло - це красивий метал білого кольору, тягучий, пластичний та ковкий, ріжеться ножом. Срібло міцніше та твердіше за золото, але м'якіше за мідь. Високопробне срібло (стерлінгове) містить 92,5 % чистого срібла і 7,5% міді. Монетарне срібло – це сплав, який раніше використовувався в багатьох країнах світу для карбування монет, містить 90% срібла і 10% міді. В ювелірній практиці в теперішній час використовують різноманітні нові види сплавів: дуте срібло, штриховане срібло, сине срібло, в яких містяться різноманітні газові включення, тверді сторонні тіла або вони піддаються глибокому окисненню [60].

Сплави срібла є не такі різноманітні, порівняно з золотими сплавами. Адже вони всі схожі за кольором, механічними властивостіми та зазвичай мають один легуючий компонент.

Основним показником швидкості корозійного руйнування металу є глибина проникнення корозії, яка вимірюється в міліметрах за рік, а також втратаю маси $\text{г/м}^2 \cdot \text{рік}$. Однак при тривалому перебуванні на повітрі срібло поступово темніє під впливом сірководню. Корозійну стійкість металу срібла можна визначити трьома факторами: здатністю до утворення комплексних сполук; підвищеною термодинамічною стійкістю та формуванням захисної плівки на поверхні срібла [63].

Срібло в його чистій формі – дуже м'який метал, отже, всі предмети з срібла майже завжди виготовляються з додаванням іншого металу. В

ювелірній галузі в срібло додають мідь. Метали змішуються разом в литому стані, і пропорція срібла до міді визначає чистоту сплаву або пробу. У кожній країні існують свої проби срібла.

В ювелірній галузі задля виготовлення ювелірних виробів використовують сплави зі срібла, де наявність самого срібла перевищує 72%. В разі збільшення домішок міді в сплаві срібло змінює свої забарвлення та набуває жовтого відтінку. Також при додаванні інших металів окрім міді, сплави срібла стають багатокомпонентними, через що властивості сплавів значущо змінюються. Прикладом цього можна навести ситуацію, коли до сплаву додають до 10 частин нікелю, що є причиною зміцнення сплаву. Проте, коли вміст нікелю буде перевищувати 25 частин, тоді сплав стане непридатним до його використання через його ламкість [25].

Якщо додати до сплаву срібла до 200 частин цинку, тоді сплав стає високо пластичним, а дані домішки захищають його від тьмяніння. Також функцію захисту від тьмяніння несе додавання в сплав срібла кадмію, який в свою чергу і зменшує температуру плавлення [19].

Для виготовлення ювелірних виробів в Україні регламентовано сплави срібла, які також використовуються для виготовлення столових приборів та декоративних товарів із срібла. Дані срібні сплави мають відповідні експлуатаційні та технологічні властивості таких проб: 800, 830, 875, 925 та 960.

Наведемо товарознавчу оцінку сплаву срібла 960 проби. Колір даного сплаву відповідає кольору чистого срібла. Це пояснюється незначним вмістом в сплаві міді. Даний сплав використовується задля виготовлення товарів з емаллю завдяки високій температурі плавлення. Тому срібло 960 проби є придатним для глибокої витяжки, кування чи для тонких філігранних робіт. Хоча й до недоліків слід віднести невисокі механічні властивості, які призводять до деформації виробів у процесі експлуатації [6].

Сплав срібла 925 проби називають стерлінговим або стандартним сріблом. Його найбільш широко використовують для ювелірних прикрас, в

монетному та медальному виробництві, адже даний сплав має високий рівень як технологічних, так і експлуатаційних властивостей. Сприводу корозійної стійкості та кольору, то вони майже ідентичні з ознаками чистого срібла. На відміну від 960 проби срібла, сплави даної проби здатні до формозміни при обробці та демонструють стабільність при експлуатації.

Сплав срібла 875 проби використовують частіше інших у промисловому виготовленні ювелірних виробів і особистих прикрас. Хоча даний сплав гірше інших піддається механічній обробці через високу твердість.

Сплав срібла 800 проби використовують в основному для виготовлення посуду, столових приборів та рідко для особистих прикрас. Недоліком даного сплаву є жовтуватий відтінок та низька хімічна стійкість у повітрі і менша пластичність. Через досить високий рівень вмісту міді при взаємодії сплаву з кислими розчинами створюються токсичні солі міді. При деформаціях металу, розтягування чи вигинанні, заготовки даного сплаву обов'язково потребують проміжного випалу, тобто рекристалізації [6].

Сплав 720 проби важко піддається формозміні, проте має здатність зберігати пружність та твердість під час експлуатації. Це є причиною виготовлення з даного сплаву в окремих випадках голок для шпильок, прижин чи інших деталей, які мають силне навантаження.

Різні проби срібних виробів відомі з давніх часів. За минулі 150 років у використанні увійшла десяткова система вимірювання. В межах цієї системи сплав срібла на 92.5 % + мідь на 7.5 % = 925 проба срібла, де десяткове число позначає кількість чистого срібла в частинах на тисячну частину [8].

Отже, охарактеризувавши діагностичні властивості срібла та срібних сплавів, можемо зробити висновок про те, що сплави срібла є менш різноманітними, ніж сплави золота. Срібні сплави широко використовуються в ювелірній галузі як задля виготовлення ювелірних прикрас, так і для виготовлення срібного посуду та іншої промислової продукції.

1.3. Порядок проведення ідентифікаційної експертизи ювелірних виробів із срібла

Процедурою експертної оцінки ювелірних виробів є послідовність операцій, які здійснюються експертами, починаючи від отримання завдання до складання і передачі експертного висновку замовнику.

Кількість операцій, їх зміст і порядок визначаються видом експертизи, підставами до її проведення. Відмінність експертиз, передусім, за процесуальною формою, обумовлює різницю у процедурі експертних досліджень і оформленні висновку експерта. Процедура експертних досліджень ювелірних виробів складається із послідовних етапів, обумовлених закономірностями експертного пізнання та його принципів незалежно від експертного завдання. Вона передбачає такі етапи:

- попереднє дослідження;
- обґрунтування доцільності і можливості подальшого дослідження;
- здійснення основного дослідження;
- оцінка результатів дослідження;
- оформлення результатів у вигляді експертного висновку.

Під час ідентифікації товарів виявляється відповідність досліджуваних товарів аналогам, які характеризується тією ж сукупністю споживних властивостей, або опису товару на маркуванні в ТСД. Ідентифікація проводиться відповідно до показників якості. За показниками ідентичності встановлюють чи відповідає продукт даним, зазначеним на маркуванні. Ось чому продукт, визнаний неякісним, може бути справжнім (аутентичним), а той, що відповідає вимогам щодо якості, – фальсифікованим. Ідентифікація здійснюється на відповідність показникам якості, встановленим у НД виробника. Проте виробники зазвичай не зазначають у ТУ специфічні показники, за якими можна було б провести ідентифікацію, обмежуючись використанням показників з ГОСТів. Особливе значення для процедури ідентифікації мають вимоги до товарів, представлені в стандартах та інших НД. Проведення ідентифікації передбачає наявність певних ознак,

показників, характеристик властивостей продуктів, тобто критеріїв ідентифікації. Як правило, це не одна чи декілька характеристик, а їх комплекс [5].

Отже, попередній етап дослідження ювелірних виробів визначимо як універсальний, тому що він у цілому не залежить від мети та виду експертизи. На даному попередньому огляді виробу визначається назва ювелірного виробу та його призначення відповідно до існуючих класифікацій та нормативно-технічної документації. Етап включає: розглядання підстав до виконання експертизи ювелірних виробів і формулювання проблемної ситуації, огляд об'єкта, визначення мети та завдань, з'ясування необхідності застосування додаткової літератури та інформації, прототипів, консультацій спеціалістів; попереднє вивчення умов і місця виконання експертизи, її процесуальної та організаційної форми, характеру проблеми. Результати попереднього дослідження дозволяють надати оцінку щодо можливості розв'язання поставленого завдання або відмови.

Далі здійснюється детальний візуальний огляд ювелірного виробу. Надається словесний опис виробу: форма, колір матеріалу, з якого виріб виготовлено; наявність, кількість, розміщення ювелірних вставок. При необхідності надається деталізований (за елементами) опис виробу [20].

Після цього дрібні вироби зважуються з точністю до 0,01г., крупні – до 0,1г. Якщо виріб зважується разом з ярликом, це необхідно зазначити в робочому листі [19].

Визначення розмірів виробу є наступний етапом ідентифікації ювелірних виробів із срібла. Вимірювання проводяться за допомогою вимірювача Левериджа, штангенциркуля, кільцеміра, лінійки. Дрібні вироби вимірюються з точністю до 0,1 мм, крупні – до 1 мм. Для конкретного виробу необхідно визначити, де і які вимірювання проводяться. В стандартному випадку вимірювання проводяться в наступному порядку: довжина x ширина x висота. Відомості про додатково проведені вимірювання вказуються в робочому листі, в розділі – додаткові відомості.

Процедура основного дослідження ювелірних виробів вирізняється видом експертизи та її завданнями. Тому на етапі основного дослідження повинний здійснюватися відбір критеріїв оцінювання та методів їх дослідження. До останніх належать як лабораторні, аналітичні, органолептичні, так і експертні. Експертні методи необхідно застосовувати лише у випадку, коли необхідні судження експертів щодо їх цінності. Для її реалізації формується кваліфікований склад експертів з цього питання і здійснюється експертна оцінка [6].

Необхідно провести опис способу виготовлення ювелірного виробу, що включає в себе візуальний огляд ювелірного виробу на наявність з'єднання деталей; огляд в 10-х лупу на предмет діагностики способу виготовлення; вивчення та визначення видів обробки ювелірного виробу та вивчення та визначення видів закріплення ювелірних вставок. На основі зібраних даних робиться висновок про метод виготовлення виробу (масове, індивідуальне, ексклюзивне).

Звичайно також необхідно провести визначення виду металевого сплаву. Тобто здійснити огляд виробу в 10-х лупу та визначити метал за кольором. Далі слідує визначення наявності покриття, визначення місць та кількості проб, випробування у вибраних точках виробів за допомогою хімічних реактивів, детекторів, фізичних методів дослідження (рентгенофлуоресцентний аналіз) [2].

Важливим процедурним питанням експертизи ювелірних виробів із срібла є обґрунтування показників оцінки та їх нормативів для мотивації висновку експерта при здійсненні ідентифікаційної експертизи.

Дослідження технічних показників, які характеризують стабільність технологічного процесу і формування споживних властивостей, дає змогу обґрунтувати висновки ідентифікаційної експертизи, зокрема, вид матеріалів, метод виготовлення, нанесення клейм та ймовірність або можливість віднесення предмета до оригіналу. Проте справжність ювелірних виробів визначається за показниками справжності, наявними документальними

свідченнями, нормативно-законодавчою документацією або експериментально встановленими граничними показниками, станом збереження.

Номенклатура показників якості сплавів з дорогоцінних металів визначена пробою, граничними показниками вмісту металів, основних компонентів та домішок. Вміст сплавів з дорогоцінних металів регламентується міждержавним стандартом та ТУ. Випробовування сплавів з дорогоцінних металів, порядок пробірної експертизи з їх якості у спірних випадках встановлено галузевим стандартом України, іншими законодавчими та нормативними документами. Державний контроль здійснюється лише за пробою. Це безумовно не дозволяє робити висновок щодо якості ювелірного виробу, зокрема за показником безпечності, міцності, стійкості та справжності [36].

Отже, далі слідує робота з пробірними клеймами та іншими знаками і позначками. Для проведення досліджень використовується 10-х лупа і мікроскоп. Здійснюється огляд всього виробу на наявність клейм, їх розміщення на виробі. Вивчаються і визначаються пробірні клейма: справжність, час та місце нанесення, спосіб нанесення, позначення проби (відповідність системі проб), код пробірної установи та ініціали пробірного майстра (перевірка з довідковими даними). Потім займаються вивченням іменного клейма, фірмових знаків і позначок. Після цього займаються вивченням додаткової інформації (гравірувальних написів тощо). Тому застосування нестандартних сплавів з одного боку суперечить чинному законодавству, в якому зазначено про відповідність матеріалів вимогам чинних стандартів і технічних умов, а з іншого – може зумовити отримання неякісної продукції, зокрема за міцністю, твердістю, стійкістю, безпечністю. При експертному оцінюванні ювелірних виробів важливим є встановлення засобів ідентифікації, тобто зразка або документа для їх порівняння і встановлення ознак виду (марки сплаву, року виготовлення тощо). Для ідентифікації року виготовлення виробів більш важливим є встановлення

граничних показників вмісту сплаву, показників виразності стилю, ознак методу виготовлення, оздоблення, слідів недосконалості існуючих на той час технологій тощо [56].

Іншою важливою складовою експертизи ювелірних виробів є оцінка якості коштовного каміння. Здійснення незалежної експертизи коштовних каменів та виробів з каміння здійснює Державний гемологічний центр України, Державна пробірна служба України, інші незалежні експертні організації на підставі методик, стандартів та ТУ. Регламент експертизи ювелірних вставок з дорогоцінного каміння обумовлюється Правилами їх атестації, системами оцінки якості дорогоцінного каміння, що прийняті в гемології країнами усього світу.

Отже, здійснюється опис ювелірних вставок, тобто діагностика та експертна оцінка ювелірних вставок. Визначаються розміри вставок за допомогою лупи-лінійки, вимірювача Левериджа або штангенциркуля. Здійснюється розрахунок маси вставок за формулою, за допомогою таблиць або за допомогою програми "Diamond Calculator". Далі слідує процес групування вставок на однотипні за назвою, формою огранки, розміром, в деяких випадках за характеристиками. Після цього проводиться перевірка на відповідність стандартам або ТУ. Також вивчається маркування на ювелірних вставках. Для опису вставок можна скористуватися супровідними документами виробу: ярликом, документацією, експертним висновком.

Далі – визначення якості виготовлення та обробки виробу. Огляд виробу 10-х лупою-лінійкою, в мікроскоп з лицьового та внутрішнього боку для визначення якості: полірування, запаювання, з'єднання деталей; декоративної обробки та покриттів; закріплення ювелірних вставок: огляд кожної вставки; оцінка надійності закріплення. Ведеться встановлення відповідності виробу стандарту. Обов'язково здійснюється визначення походження виробу. Походження (відомості про виробника, місця знахідки) ювелірного виробу визначається на основі іменних та пробірних клейм, а

також за даними супровідної документації та з джерел, які заслуговують на довіру.

Після цього проводиться визначення стану збереження. Визначається наявність та ступінь зносу, реставрації, ремонту, втрат. Потім перевіряється комплектність виробу - за маркуванням виробника на супровідній документації, упаковці. Також вивчається історія побутування, вік виробу. Відбувається визначення стилю, дизайну, часу виготовлення тощо; визначення художніх особливостей виробу. Здійснюють порівняння з існуючими аналогами і фактичними даними щодо справжності виробу. Під час експертизи ведеться протокол дослідження, який завершується складанням висновку експерта (стислої форми опису дослідження і мотивованої відповіді експерта на поставлені запитання, які отримані шляхом всебічного дослідження об'єктів на підставі спеціальних знань).

Під поняттям «висновок» у науковій літературі розуміють як власне результат дослідження, тобто відповіді на поставлені запитання, так і документ, в якому реєструється хід дослідження і його підсумки. Отже, у висновку потрібно виділяти зміст (встановлення фактів, професійну оцінку експерта і обґрунтований підсумок проведеними дослідженнями) і форму (висновок як документ). Обидві частини є рівнозначно вагомими при встановленні судом доказової сили висновку експерта. Об'єкт та предмет дослідження змінюють зміст висновку, але форма залишається сталою. Оформлення висновків різниться залежно від виду експертиз, зокрема за структурою. Тому, на основі аналізу суміжних експертиз, можемо визначити структуру, зміст та форму висновку експерта ювелірних виробів, а також протокол експертного дослідження як їх документальну основу і висновок експерта, який надається замовнику і відповідає сутності запитань [62].

Під час експертного дослідження ювелірних виробів експерт виявляє проміжні факти (аналіз фактичних документів, фізико-хімічні та якісні показники матеріалів, метод виготовлення, стан збереження, вік та стильові ознаки, аналіз прототипів, вартість дорогоцінних матеріалів, вартість

роботи), що складають основу протоколу дослідження і за результатами оцінки яких формулюється висновок. Але виявлені факти окремо від їх оцінки не можуть бути прийнятими як доказ, лише їх професійна оцінка експертами складає зміст його висновків.

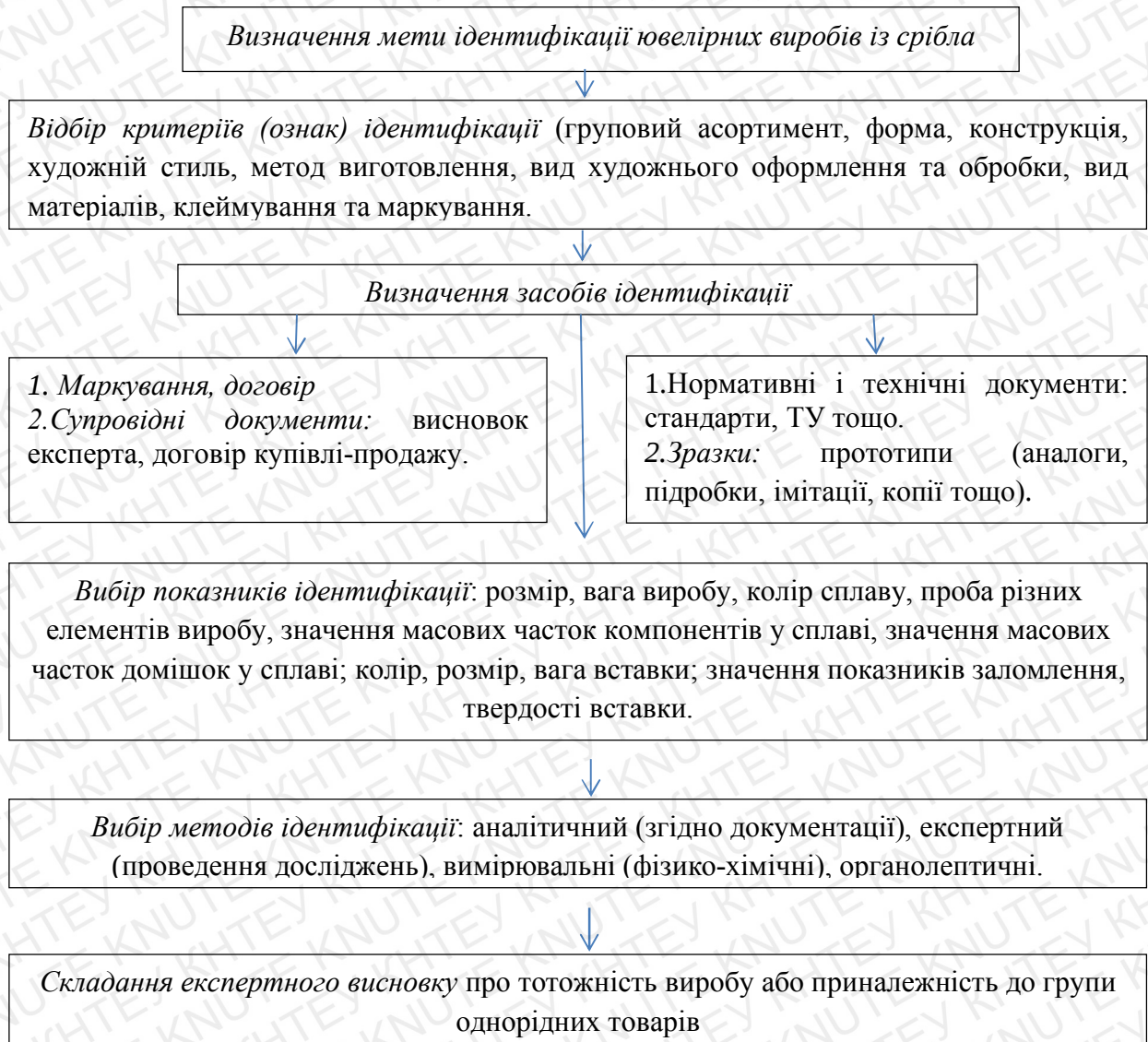

Рис. 1.6 Алгоритм проведення ідентифікаційної експертизи ювелірних виробів із срібла

На рис. 1.6 наведено алгоритм проведення ідентифікаційної експертизи ювелірних виробів із срібла, спираючись на наказ Міністерства фінансів України №1058 від 02.12.2016 «Про затвердження Порядку взаємодії структурних підрозділів та територіальних органів Державної фіскальної

служби України із Спеціалізованою лабораторією з питань експертизи та досліджень ДФС під час проведення досліджень (аналізів, експертиз), нормативів взяття проб (зразків) товарів для проведення дослідження (експертизи), форм акта про взяття проб (зразків) товарів та висновку» та наказ Міністерства фінансів України №699 від 18.08.2017 «Про затвердження Порядку передання, повернення та зниження(утилізації) проб (зразків) товарів після проведення дослідження (експертизи) Департаментом податкових та митних експертиз ДФС та форм актів про пережання проб (зразків) товарів, про повернення проб (зразків) товарів, про знищення (утилізацію) проб (зразків) товарів» [45; 49].

Отже, можемо бачити, що процес проведення ідентифікаційних експертиз ювелірних виробів із срібла є досить об'ємною процедурою, що вимагає ретельного підходу до її виконання. Тож при проведенні даної експертизи необхідно визначати ряд певних критеріїв, засобів ідентифікації, показників та методів дослідження, які в свою чергу надають можливість складання експертного висновку щодо тотожності ювелірного виробу із срібла чи приналежності до групи однорідних товарів.

1.4. Нормативно-правове регулювання митного контролю та митного оформлення ювелірних виробів із срібла

Здійснення митного контролю та митного оформлення ювелірних виробів із срібла регулюється основними законодавчими актами, такими, як: Митний кодекс України, Податковий кодекс України, постанови Кабінету Міністрів, закони України, накази ДФС України та Міністерства Фінансів України.

Порядок здійснення митного оформлення та митного контролю під час переміщення ювелірних виробів із срібла через митний кордон України регулюють наступні нормативно-законодавчі документи:

- Митний кодекс України від 4 жовтня 2018 року № 4495-УІ (зі змінами) [26];
- постанова Кабінету Міністрів України від 21 травня 2012 року №450 «Питання, пов'язані із застосуванням митних декларацій» (зі змінами) [37];
- наказ Міністерства фінансів України від 30.05.2012 № 631 «Про затвердження Порядку виконання митних формальностей при здійсненні митного оформлення товарів із застосуванням митної декларації на бланку єдиного адміністративного документа», зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 10.08.2012 за № 1360/21672 [41];
- наказ Міністерства фінансів України від 30.05.2012 № 651 «Про затвердження Порядку заповнення митних декларацій на бланку єдиного адміністративного документа», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 14.08.2012 за № 1372/21684 [42];
- наказ Міністерства фінансів України від 20.09.2012 № 1011 «Про затвердження відомчих класифікаторів інформації з питань державної митної справи, які використовуються у процесі оформлення митних декларацій» [44];
- постанова Кабінету Міністрів України №1031 від 05.10.2011 «Деякі питання здійснення державного контролю товарів, що переміщуються через митний кордон України» [15];
- Закон України від 16.04.1991 №959-12 «Про зовнішньоекономічну діяльність» [51];
- Закон України від 19.09.2013 №584-VII «Про Митний тариф України» [52].

Митний кодекс України є основним нормативно-правовим документом, який регулює питання митного оформлення та контролю товарів, в тому числі й ювелірних виробів із срібла.

Встановлення коду товарів, в тому числі ювелірних виробів із срібла, згідно УКТЗЕД є важливим завданням при митному оформленні. В Митному кодексі України в Розділі IV зазначена мета та принципи формування Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності. Ювелірні вироби із срібла, що переміщуються через митний кордон України, підлягають класифікації згідно УКТЗЕД в Розділі XIV «Перли природні або культивовані, дорогоцінне або напівдорогоцінне каміння, дорогоцінні метали, метали, плаковані дорогоцінними металами, та вироби з них; біжутерія; монети», групі 71 «Перли природні або культивовані дорогоцінне або напівдорогоцінне каміння, дорогоцінні метали, метали, плаковані дорогоцінними металами, та вироби з них; біжутерія; монети», товарній позиції 7113 «Ювелірні вироби та їх частини з дорогоцінних металів чи металів, плакованих дорогоцінними металами», товарної підкатегорії 7113110000 «Ювелірні вироби та їх частини з дорогоцінних металів чи металів, плакованих дорогоцінними металами: із срібла, що має або не має покриття, плакованого або неплакованого іншими дорогоцінними металами».

Митним кодексом визначені також загальні положення щодо митних режимів, в які можуть бути поміщені товари; регламентується порядок визначення митної вартості товарів, в тому числі і на ювелірні вироби із срібла; а також регламентується порядок митного оформлення товарів, встановлюються умови даного процесу, його ціль, час та місце проведення митного оформлення [26].

Декларування ювелірних виробів із срібла здійснюється відповідно до вимог Постанови Кабінету Міністрів України від 21.05.2012 № 450 «Питання, пов'язані із застосуванням митних декларацій». Згідно даного документу визначається хід ведення та оформлення митних декларацій, що є основоположним документом, на основі якого відбувається декларування товарів, що імпортуються підприємствами через митний кордон України. Дана постанова визначає вимоги щодо процедури подання митної декларації, порядок її оформлення, внесення змін чи анулювання [37].

Під час проведення декларування ювелірних виробів із срібла необхідним є використання певних класифікаторів, які в свою чергу визначені в наказі Міністерства фінансів України від 20.09.2012 № 1011 «Про затвердження відомчих класифікаторів інформації з питань державної митної справи, які використовуються у процесі оформлення митних декларацій» [44].

Наказ Міністерства фінансів України від 30.05.2012 №651 «Про затвердження порядку заповнення митних декларацій на бланку єдиного адміністративного документа» є одним з не менш важливих нормативно-правових актів, що застосовується під час декларування товарів. Даний документ регламентує хід процедури заповнення декларацій. В залежності від митного режиму, в який поміщено товар, даним наказом встановлено правила заповнення митних декларацій, зокрема послідовності заповнення граф декларування стосовно бланків єдиного адміністративного документа форми МД-2 [42].

Ще одним документом, який за свою мету має регулювання в даному випадку імпорту ювелірних виробів із срібла, є Закон України від 19.09.2013 № 584-VII «Про Митний тариф України». В основі даного нормативно-правового акту лежить загальноприйнята система щодо встановлених ставок державного податку, тобто ввізного мита на товари, які ввозяться до України. Розміри даних ставок ввізного мита є індивідуальними для кожної групи однорідних товарів. Ставка ввізного мита на ювелірні вироби із срібла, які імпортуються на територію України, складає 10% повна та 10% пільгова [52].

Закон України від 16.04.1991 № 959-12 «Про зовнішньоекономічну діяльність» визначає суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності, види зовнішньоекономічної діяльності, а також встановлює порядок інтересів та захисту прав держави в питанні щодо імпорту-експорту товарів [51].

Постанова Кабінету Міністрів України №1031 від 05.10.2011 «Деякі питання здійснення державного контролю товарів, що переміщуються через митний кордон України» регламентує порядок проведення необхідного

державного контролю (у тому числі у формі попереднього документального контролю), у разі переміщення товарів через митний кордон України. Це також може стосуватися і ювелірних виробів із срібла [15];

Наказ Міністерства фінансів України від 30.05.2012 № 631 «Про затвердження Порядку виконання митних формальностей при здійсненні митного оформлення товарів із застосуванням митної декларації на бланку єдиного адміністративного документа». Регулює питання проведення митних процедур, які мають місце при митному оформленні ювелірних виробів із срібла. До таких процедур можуть бути віднесені наступні: перевірка правильності заповнення митних декларацій, перевірка форми митної декларації, контроль за ввезенням самих ювелірних виробів із срібла, перевірка наявності всіх належних документів і тому подібне [41].

Отже, зазначена нормативно-праваова база в повній мірі регулює питання митного контролю та митного оформлення товарів, в тому числі й ювелірних виробів із срібла, які переміщуються через митний кордон України в режимі імпорту.

РОЗДІЛ 2

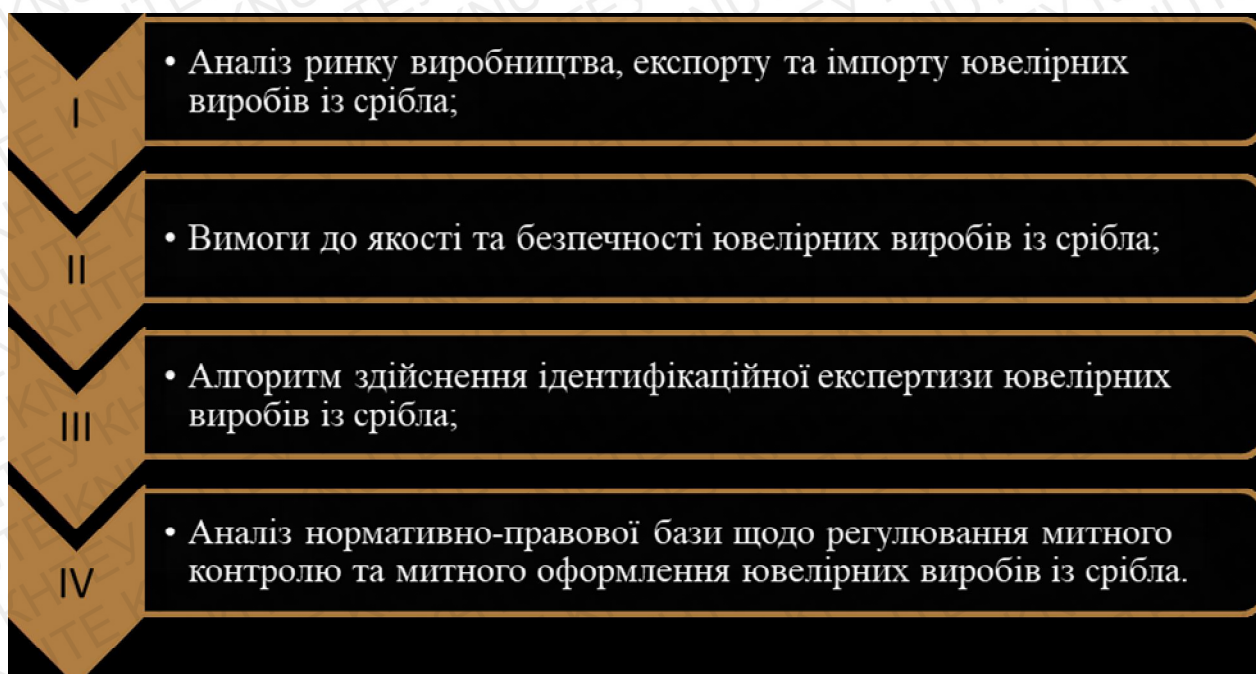
ІДЕНТИФІКАЦІЙНА ЕКСПЕРТИЗА ЮВЕЛІРНИХ ВИРОБІВ ІЗ СРІБЛА

2.1. Організація, об'єкти та методи дослідження

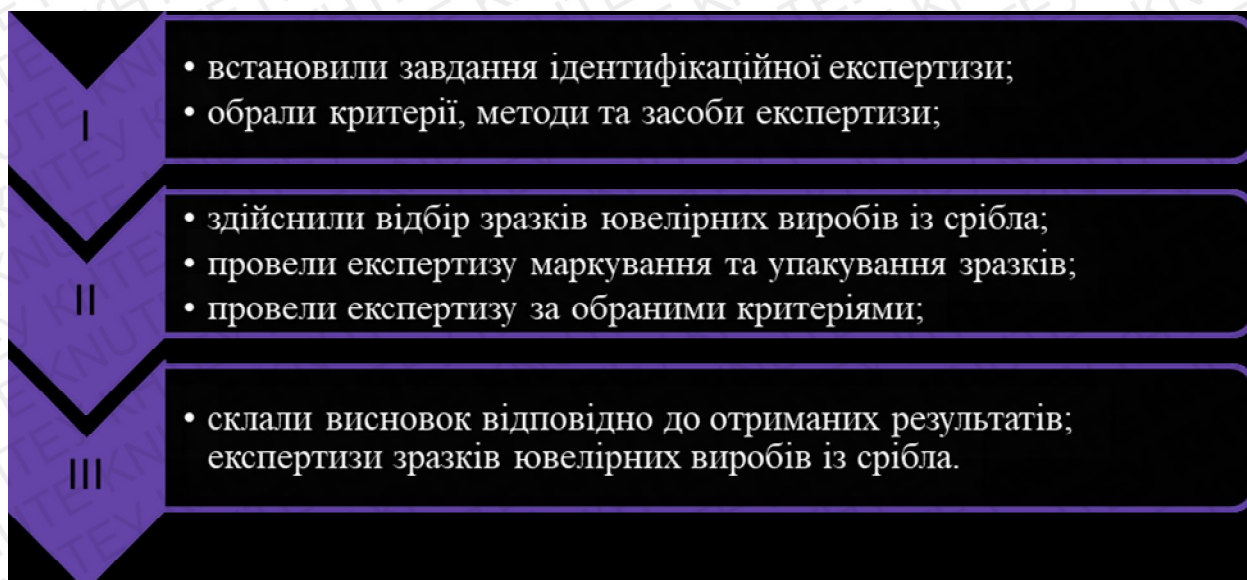
Ідентифікаційна експертиза ювелірних виробів із срібла проводиться з метою встановлення відповідності нормативно-правовим вимогам, надання оцінки базових характерних ознак товару.

Ідентифікаційна експертиза ювелірних виробів із срібла проводилась для встановлення належності досліджуваного товару до тієї чи іншої однорідної товарної групи на основі визначення характерних індивідуальних ознак [28]. На рис. 2.1 наведено хід організації ідентифікаційної експертизи ювелірних виробів із срібла.

1. Теоретичні засади ідентифікації ювелірних виробів із срібла

2. Ідентифікаційна експертиза ювелірних виробів із срібла

3. Митне оформлення імпорту ювелірних виробів із срібла

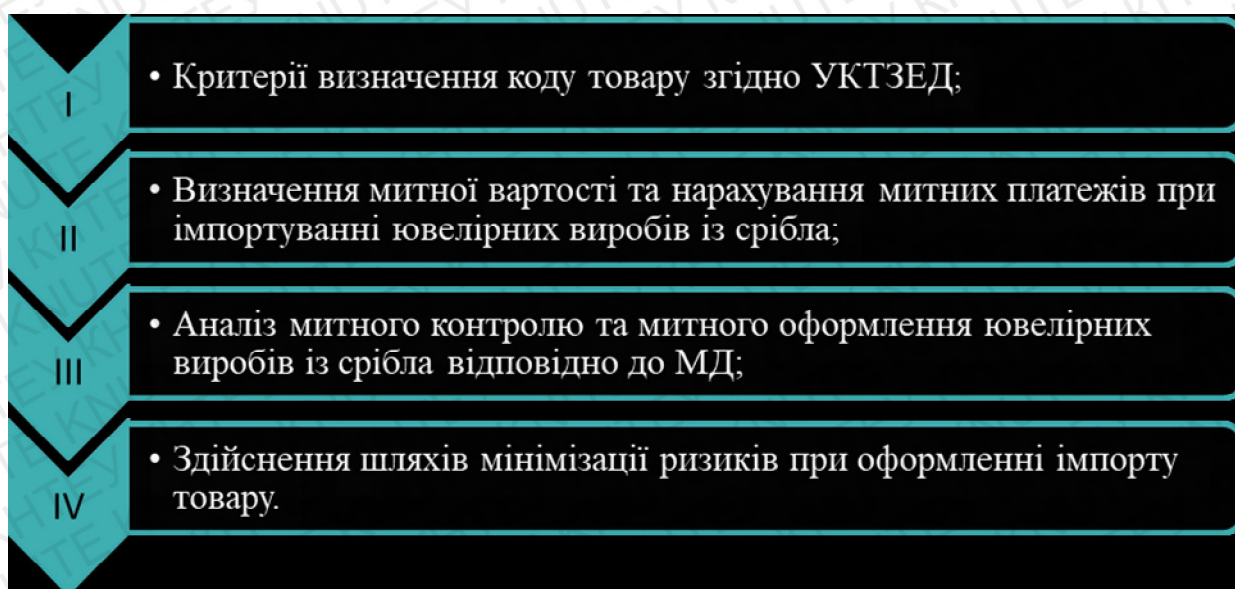

Рис. 2.1 Організація ідентифікаційної експертизи ювелірних виробів із срібла

При експертизі ювелірних виробів із срібла в митних цілях на меті було визначити:

- 1) вид металу товару;
- 2) якісно-вартісні характеристики досліджуваних ювелірних виробів.

Завдання експертизи містило інформацію щодо предмета (об'єкту)

експертизи та методів контролю (дослідження). Було відібрано проби задля проведення ідентифікаційної експертизи якості ювелірних виробів із срібла. Процес відбору проб був проведений згідно нормативів взяття проб товару задля здійснення експертизи. Дослідження проводилися на кафедрі товарознавства та митної справи КНТЕУ.

Об'єктом ідентифікаційної експертизи були ювелірні вироби із срібла, які переміщуються через митний кордон України при режимі імпорту:

- зразок №1 – каблучка срібна, ТМ «Tiffany&Co»;
- зразок №2 – сережки срібні, ТМ «CT COLOR JEWELRY»;
- зразок №3 – сережки срібні, ТМ «Pandora».

За МД №UA125100/2018/328532 було імпортовано ювелірні товари із срібла, в тому числі зразок №2.

На рис. 2.2 наведемо зображення ювелірних виробів, які були об'єктом дослідження.

Зразок №1

Зразок №2

Зразок №3

Рис. 2.2. Зображення зразків ювелірних виробів із срібла

При дослідженні ювелірних виробів із срібла застосовувались наступні методи ідентифікації: органолептичний, аналітичний, вимірювальний.

Дане дослідження здійснювали згідно з загальної схеми ідентифікаційної експертизи:

- здійснення аналізу маркування ювелірних виробів із срібла (ДСТУ 201-11-98; ГОСТ 30649-99);
- аналіз виготовлення виробів, їхнього вмісту і проби проводили згідно міждержавного стандарту ГОСТ 30649–99, ДСТУ 3527-97 та ТУ У 27.4-00201514-010–2005 [10];
- дослідження органолептичних та фізико-хімічних показників ювелірних виробів із срібла.

Вимоги до маркування непродовольчих товарів, зокрема ювелірних виробів, повинні забезпечувати надання споживачу необхідної, доступної, достовірної та своєчасної інформації про товар. Огляд пробірних клейм, іменника і вставок проводилось з використанням 6х лупи.

Органолептичним методом досліджувались такі показники – зовнішній вигляд, колір, конструкція, вага, розмір. Було проведено порівняння з відповідними вимогами ГОСТ 30649–99, ДСТУ 3527-97 та ТУ У 27.4-00201514-010–2005, ДСТУ 201-11-98, ГОСТ 30649-99 [10].

Вимірювальним методом визначали діаметр каблучки, розміри вставок в ювелірні вироби. Вироби оглядалися неозброєним оком на тлі аркуша білого паперу при денному світлі або освітленні лампи денного світла [6].

Отже, задля ідентифікаційної експертизи було відібрано три зразки ювелірних виробів із срібла. Застосовувались такі методи ідентифікації, як органолептичний, аналітичний та вимірювальний.

2.2. Аналіз сучасного асортименту ювелірних виробів із срібла

Ювелірна галузь сьогодні – це 1187 високопрофесійних виробничих підприємств, які випускають весь модельний ряд виробів із срібла та 4000 організацій, що здійснюють торгівлю. Забезпечення потреб ювелірного ринку відбувається за рахунок власного виробництва на 63% та на 37% – за рахунок імпорту. Головними ювелірними заводами, які спеціалізуються на

виготовленні ювелірних виробів із срібла є Харківський ювелірний завод, Львівський державний ювелірний завод, Срібний Вік, Pandora.

Харківський ювелірний завод займається виготовленням таких ювелірних прикрас із срібла, як жіночі ті чоловічі каблучки, обручки, срібні сережки з англійський замком, сережки-гвоздики, сережки-кільця, сережки-джекети, підвіски, хрестики, булавки, запонки, зажими для краваток, ладанки, кольє, брошки. Крім цього, дана торгова марка випускає срібні ювелірні прикраси із позолотою. Також в наявності є срібний чайний посуд, срібні ложки, кавовий посуд, дитяча колекція срібного посуду, срібні аксесуари для столу та предмети для сервірування столу. Також завод випускає срібні сувеніри [61].

Львівський державний ювелірний завод спеціалізується випуском наступних ювелірних виробів: столове срібло, срібні перстені, сережки, ланцюжки та браслети, сувенірна група, медалі та значки, підвіски, брошки та кольє, срібні запонки та зажими.

Така торгова марка, як «Срібний Вік» в своєму асортименті ювелірних виробів із срібла має каблучки, срібні сережки, ланцюжки, підвіски, браслети та інші категорії ювелірних виробів із срібла.

Щодо торгової марки «Pandora», то здебільшого вона виготовляє срібні браслети, намистини, каблучки, срібні сережки, намисто та медальйони.

Тож сучасний асортимент ювелірних виробів із срібла є досить різноманітним, що пояснює його широку класифікацію за такими критеріями: соціальне призначення, функціональне призначення, класифікація за віком, за соціокультурною значущістю, за технологією виготовлення та за видом декоративної обробки [22].

Ювелірні товари поділяють за призначенням на наступні групи:

- предмети особистих прикрас;
- аксесуари;
- предмети для прикрашання інтер'єру;
- предмети для сервірування столу;

- письмового приладдя;
- приналежності для годинників;
- приналежності для паління;
- сувеніри.

Наведемо характеристику асортименту ювелірних виробів із срібла зокрема по найбільш поширеним позиціям.

Сережки за своєю структурою мають дві складові частини: основна частина та замок. Лицьова частина або основна мають також такі елементи: остов, тобто основа; оправа для каміння (каст); накладки; рант під оправу та часто і підвіску з верхівкою. Сережки за своєю формою також мають дуже різноманітний вибір та назви, наприклад, такі, як гвоздик, крапелька, вузлик, напівмісяць, листок, квітка, кулька і тому подібні. Також замки сережок можуть бути як для проколотих вух, так і для непроколотих. Сережки із замком для проколотих вух бувають такими: гачок із застібкою, із петелькою, пружний відкидний замок, гачок звичайний чи гвинт із застібкою. Сережки із замком для непроколотих вух бувають наступними: зажимний гвинт або пружна застібка. Сережки поділяють на гладкі та ажурні за критерієм художнього виконання. Вони можуть бути із гравірованим чи штампованим малюнком, з емаллю, філігранні чи з різними вставками з каменів дорогоцінних, напівкоштовних, вироблених, синтетичних, з янтарю, скла, пластмаси й інші [3].

Обручки є одними з найбільш поширених видів особистих прикрас, що характеризують собою символ шлюбу та мають однакову шинку за перетином та відсутню верхівку. Перстні можуть бути без вставок гладкими, без вставок ажурними та перстні, де їх бокові частини виготовлені з використанням ажурних елементів, в той час, як верхівка з плоскою площиною. Також перстні зазвичай бувають з оздобленням камінням [22].

Щодо форм оправ перстнів, то вони бувають наступними:

- обідкова обійма (форма суцільного стрічкового обідка разом з опорною поверхнею);

- глуха обійма (чашечка з плоским денцем);
- оправа лапчаста з гладенькою та фасонною галереєю;
- оправа «каре» (додані вставки, які розміщені в спеціально відведених гніздах квадратної площини, а по діагоналях закріплені);
- оправа центральна або кармазин (форма віночка з дрібного каміння довкола центральної вставки);
- оправа стільникова (вставлені вставки в спеціальні гнізда ретельно й щільно одна до одної та кріплені протилежними між собою двома корнерами);
- оправа рядкова (розташовані вставки в гніздах квадратної площини і кріплені по діагоналі).

Браслети. Розрізняють браслети для прикраси і для закріплення годинника на руці. Декоративна обробка браслетів буває найрізноманітнішою: вставки з каменів, скла, янтарю і тому подібне. Виготовляють браслети і без уставок: гладкі, гравіровані, зі штампованим малюнком, філігранні, дротові й інші. Браслети для прикрас за своєю конструкцією підрозділяють на тверді і м'які. Тверді браслети роблять у вигляді обручки, підківки, витка в кілька оборотів чи із двох половинок, з'єднаних шарнірами. М'які браслети складаються з окремо з'єднаних між собою ланок різних форм і розмірів (у виді пластин, кілець, ланцюжків, бусин) і закріплюють на руці за допомогою замочків різноманітних конструкцій. Браслети для годинника виробляють в основному без додаткових декоративних обробок, головним чином м'які рухливі, з ланок різної конфігурації, з'єднаних шарнірами, у вигляді ланцюжка [22].

За МД №UA125100/2018/328532 було імпортовано в Україну здебільшого такі ювелірні вироби із срібла, як сережки та браслети 925 проби. Відповідно наведемо порівняльну характеристику срібних сережок різних виробників, в свою чергу і виробника, який зазначений в досліджуваній митній декларації.

Таблиця 2.1

Порівняльна характеристика асортименту сучасних ювелірних виробів із срібла на прикладі сережок різних виробників

№ з/п	Критерій	Зразок №1	Зразок №2	Зразок №3
1	2	3	4	5
1	Найменування товару	Сережки	Сережки	Сережки
2	Фото			
3	Торгова марка	Харківський ювелірний завод	«CT Color Jewelry Co., ltd»	ТМ «Pandora»
4	Країна походження	Україна	Китай	Данія
5	Метал виготовлення	Срібло	Срібло	Срібло
6	Проба металу	925 проба	925 проба	925 проба
7	Наявність ювелірної вставки	Рожевий цирконій	Прозорий феаніт	Вставка відсутня
8	Вид замка	Англійський замок	Англійський замок	Сережки-«гвоздики»
9	Функціональне призначення	Ювелірна прикраса для голови	Ювелірна прикраса для голови	Ювелірна прикраса для голови
10	Маса, г.	6.56	6.31	5.82
11	Вартість, грн.	634	1504	1695

Аналізуючи табл. 2.1, можна зробити висновок про те, що такий вид ювелірних виробів із срібла, як сережки, має досить широкий асортимент. Сережки можуть класифікуватися залежно від форми замка, ступеня рухливості та матеріалу. Також сережки можуть бути оздоблені ювелірними вставками, як дорогоцінним камінням, так і напівдорогоцінним; можуть не мати наявних ювелірних вставок. Зазвичай ювелірні прикраси виготовляють з 925 проби, дана порівняльна характеристика підтверджує це.

Відповідно до цього, можемо зробити висновок про те, що асортимент ювелірних виробів із срібла є досить різноманітним. Це підтверджує рівень розвитку сучасного ринку ювелірних виробів, де представлені як ювелірні прикраси для чоловіків та жінок, так і срібний посуд, приладдя для сервірування столу та інші промислові ювелірні вироби із срібла.

2.3. Вибір критеріїв та методів ідентифікації ювелірних виробів із срібла

Одним з етапів ідентифікації є вибір критеріїв та методів дослідження ювелірних виробів. Вибір критеріїв ідентифікації визначається метою ідентифікації та об'єктом дослідження. Критерії ідентифікації – це характеристики товару, які дозволяють ототожнювати найменування представленого товару з найменуванням, що вказане на маркуванні чи товаросупровідних документах, а також з вимогами, встановленими нормативними документами. При проведенні ідентифікації першими визначають критерії. Відзначимо, що вибір критеріїв не регламентований, обумовлений метою ідентифікації та видом товару, наявними засобами ідентифікації. Крім цього критерії визначаються за допомогою аналітичного (аналіз документів), експертного (візуальний огляд маркування, клеймування, ознак конструкції, форми, методу виготовлення) методів. Проте оцінити критерій можна шляхом визначення декількох показників.

В першу чергу, до ідентифікаційних ознак ювелірних виробів необхідно віднести показники, які характеризують їх як матеріальний об'єкт. Вони по суті складають матеріалознавчі та виробничо-технічні ознаки класифікації. У межах виділених груп товарні позиції мають подібні набори критеріїв, засобів, показників і методів ідентифікації [28].

Тож показниками ідентифікації ювелірних виробів із срібла можуть виступати наступні: вміст дорогоцінного металу, вміст шкідливих домішок; якщо наявне оздоблення дорогоцінним або напівдорогоцінним камінням, то

також береться до уваги маса та чистота каміння, характеристики кольору, показники якості огранювання, вміст радіоактивних речовин та наявність токсичних домішок.

Отже, можемо навести загальну характеристику обраних критеріїв та методів задля ідентифікації ювелірних виробів із срібла за допомогою табл. 2.2.

Таблиця 2.2

**Характеристика критеріїв, засобів, показників і методів
ідентифікації ювелірних виробів**

Критерій	Засоби ідентифікації	Показники ідентифікації	Методи ідентифікації
1	2	3	4
Вид виробу	Маркування, ТСД, товар, предмет, НД	Конструкція, зовнішній вигляд	Аналітичний
Група за соціальним та функціональним призначенням	Товар, предмет, класифікація	Конструкція, зовнішній вигляд	Аналітичний, вимірювальний
Класифікаційні групи	Класифікатори: УКТ ЗЕД, класифікації дорогоцінних каменів, металів згідно з Законом, наукові класифікації виробів	Зовнішній вигляд, пробірне клеймо	Аналітичний, Органолептичний вимірювальний
Відповідність маркування, клеймування	НД, ТУ, довідники з клеймування, інші наукові джерела	Зовнішній вигляд, етикетки, клейма, іменники	Аналітичний, органолептичний
Вміст дорогоцінного металу	Пробірне клеймо, маркування, ГОСТ, товар	Вміст дорогоцінного металу	Вимірювальний
Відповідність ювелірної вставки вимогам НД	Маркування, дорогоцінні кольорові камені, розміри, висновок спеціаліста, вставки	Забарвлення, інтенсивність, колір, чистота, маса, розміри, якість обробки	Аналітичний, органолептичний, вимірювальний
Відповідність ознакам кількості (маса виробу, кількість штук)	Маркування, ТСД, НД, товар	-	Аналітичний, вимірювальний
Відповідність коду виробника	Маркування	-	Аналітичний

Отже, при ідентифікаційній експертизі ювелірних виробів із срібла було обрано такі критерії, як вид виробу, група за соціальним та функціональним призначенням, класифікаційні групи, назва виробника, відповідність ТСД, маркування та клеймування, вміст дорогоцінного металу, відповідність складу дорогоцінного сплаву, відповідність виду та форми ювелірної вставки зазначеним реквізітам та вимогам НД, відповідність ознакам кількості, вимогам НД за якістю, галузь застосування НД, товарний знак, відповідність пакуванню, коду виробника та стилю. В якості методів ідентифікаційної експертизи ювелірних товарів застосовуються аналітичний, органолептичний, вимірювальний, експрес-метод та експертний методи.

2.4. Ідентифікаційна експертиза ювелірних виробів із срібла та оформлення її результатів

При митному оформленні імпортованої партії ювелірних виробів із срібла за МД №UA125100/2018/328532 було вирішено направити зразки даного товару на лабораторне дослідження в митному органі.

Ідентифікаційна експертиза ювелірних виробів із срібла здійснювалась згідно з встановленим порядком:

- 1) встановлення завдання експертизи;
- 2) вибір критеріїв, методів та засобів експертизи;
- 3) відбір проб;
- 4) експертиза маркування і упакування;
- 5) експертиза за обраними критеріями;
- 6) написання висновку за результатами експертизи.

Отже, завдання експертизи полягало у встановленні якісно-вартісних характеристик досліджуваних об'єктів.

Спершу було здійснено аналіз маркування обраних зразків ювелірних виробів із срібла, результати якого наведено у табл. 2.3.

Таблиця 2.3

Аналіз маркування ювелірних виробів із срібла

№ з/п	Показник	Зразки		
		зразок №1	зразок №2	зразок №3
1	2	3	4	5
1	Найменування товару	Каблучка	Сережки	Сережки
2	Торгова марка	ТМ «Tiffany & Co»	«СТ COLOR JEWELRY CO., LTD», Гуан Чжоу, Гуан Дун, Китай, Китай	ТМ «Pandora», Данія
3	Країна походження	Сполучені Штати Америки	Китай	Данія
4	Матеріал виготовлення	Срібло 925 проби	Срібло 925 проби	Срібло 925 проби
5	Маса, г	5.36	6.82	5.04

Маркування досліджуваних зразків відповідає вимогам: на кожній маркувальній етикетці нанесено необхідну інформацію про виріб: вказано найменування товару, торгову марку. Дані щодо експортера, країну походження, метал, з якого виготовлено виріб та його масу. Всі ці дані нанесені чітким і незмивним розбірливим шрифтом.

Щодо пакування даних зразків ювелірних виробів, то воно також відповідає відповідним вимогам: упакування товару є чистим, воно запобігає зовнішньому пошкодженню виробів. На кожному товару наявна етикетка, що надає детальні дані щодо відповідного виробу.

Також вказана адреса виробництва на упаковках дослідних зразків. Згідно огляду товару було зроблено висновок про відповідність загальним вимогам маркування ювелірних виробів ДСТУ 201-11-98 та ГОСТ 30649-99. Результати оцінки органолептичних показників наведено в табл. 2.4.

Таблиця 2.4

Аналіз органолептичних показників ювелірних виробів із срібла

№ з/п	Ознаки ідентифікації	Результати ідентифікації		
		зразок №1	зразок №2	зразок №3
1	2	3	4	5
1	Колір	Колір білий, блискучий	Колір білий, блискучий	Колір білий, блискучий
2	Технічна якість виробу	Каблучка не має наявних тріщин, пор та інших включень	Сережки не мають наявних тріщин, пор та інших включень	Сережки не мають наявних тріщин, пор та інших включень
3	Складність ювелірного виробу	Виріб має середній рівень складності виготовлення	Сережки мають середній рівень складності виготовлення	Виріб має середній рівень складності виготовлення
4	Використання дорогоцінного каміння	Дорогоцінне каміння відсутнє	Дорогоцінне каміння відсутнє	Дорогоцінне каміння відсутнє
6	Клеймування	Присутнє (925)	Присутнє (925)	Присутнє (925)

Щодо кольору досліджуваних товарів, то слід сказати, що зразки ювелірних виробів із срібла №1, 2 та 3 не мали жовтого відтінку чи потемнінь, колір був білим, що характерно для 925 проби срібла. Всі вироби мали блискучий відтінок.

Зразки № 1, 2 та 3 мали високий рівень технічної якості виробів. Про це свідчить відсутність наявності тріщин на поверхні металу, відсутність пор в сріблі та інших включень. Вставки кріплені належним чином. Також встановлено високий рівень корозійної стійкості всіх зразків ювелірних виробів із срібла.

Складність ювелірних виробів має середній рівень. Досліджувані зразки не мають особливо складної конструкції виготовлення. Щодо художньої цінності виробів, то зразки 1, 2 та 3 мають середнє значення даного ідентифікаційного критерію.

Також усі 3 зразки не мали наявного дорогоцінного каміння. Зразок 2 оздоблений штучним камінням – фіанітами. Зразок 1 та зразок 3 не мають вставлень.

Також було проведено перевірку наявності на кожному виробі клейма інспекції пробірного нагляду та іменника підприємства-виготовлювача. Огляд пробірного клейма, іменника і вставок проводили з використанням 6х лупи. Відбитки клейма держінспекції пробірного нагляду та іменника виготовлювача є чіткими. На всіх трьох зразках було нанесено державне пробірне клеймо на вироби, що засвідчує, що його виготовлено із срібного сплаву 925 проби.

Також було проведено дослідження даних зразків на матеріал їх виготовлення. Було використано метод Мооса, де твердість встановлюється по тому, який з десяти стандартних мінералів має здатність шкрябати тестуємий матеріал. Твердість стерлігнового срібла за таблицею Мооса має індекс 4. Індекс 4,5, тобто більша твердість матеріалу, має свинцеве скло. Отже, задля того, аби підтвердити, що дані зразки виготовлені саме із срібла, достатньо зразком свинцевого скла спробувати пошкрябати зразки ювелірних виробів. В результаті було встановлено, що зразок 1, зразок 2 та зразок 3 виготовлені саме із срібла, адже свинцеве скло пошкрябало дані зразки.

Також підтвердженням того, що досліджувані зразки виготовлені із срібла було використання рентгенофлуоресцентного аналізу. Даний метод аналізує зразки на вміст елементів у діапазоні вмісту від 10 до 98%. Результат використання даного методу показав, що досліджувані нами зразки ювелірних виробів виготовлені із срібла, а саме: 92,5% чистого срібла та 7,5% міді. Це свідчить про високопробне стерлінгове срібло.

Наступним етапом ідентифікаційної експертизи було встановлення вартості отриманих зразків ювелірних виробів із срібла. Задля того, аби встановити вартісну характеристику досліджуваних зразків, необхідно використати вибіркову сукупність, яка була укладеною в результаті вивчення представлених на ринку України ювелірних виробів із срібла. Сукупність

утворена на основі виробів Харківського ювелірного заводу, які обрані в довільному порядку [27].

В представленій нижче табл. 2.5 наведено вибірку сукупність ювелірних товарів із срібла на прикладі сережок, дані якої використовувались задля обробки первинної інформації щодо тенденції вартісних показників даного класифікаційного угруповання видового асортименту ювелірних виробів. Вже зрозумілим є те, що обрані в довільному порядку сережки із срібла, представлені в даній таблиці, є відсортованими за вартісним критерієм в порядку підвищення їх вартості. Всього було відібрано 70 ювелірних виробів.

Таблиця 2.5

Вибіркова сукупність сережок із срібла, представлених на ринку України

№ з/п	Назва предмета	Вага, гр	Вартість, грн	Фото
1	Сережки імітуючі пірсинг хелікс у формі зірки	0.3	64	
2	Сережки імітуючі пірсинг хелікс	0.5	81	
3	Сережки з довгим вушком	0.8	107	
4	Сережки-метелики	1.11	124	
5-67	...	...	...	...
68	Сережки довгі в стилі давнини	12.79	1432	

Продовження Таблиці 2.5

69	Сережки з чорним кабошоном	17.9	1523	
70	Сережки із срібла 925 проби з англійським замком	8	13200	

Представлена вибіркова сукупність розроблена на прикладі конкретного типу особистих прикрас – сережок. Зазначена вартісна ознака товарів являється змінною характеристикою. Проте, якщо говорити про загальну тенденцію даного розподілу показників вартості ювелірних товарів із срібла, то їх стан на ринку України є більш-менш сталим та кардинально незмінним протягом тривалого терміну. Підтвердженням дійсності цього факту є нижче наведені дані щодо відносно ступеневої та інтервальної вартісної властивості ювелірних виробів із срібла, яка досить чітко описує динаміку підвищення вартості товару, а також демонструє загальний рівень матеріальних можливостей й добробуту потенційних клієнтів й покупців України.

На рис. 2.3 представлено діаграму щодо розподілу показників вартості товарів із срібла на прикладі сережок із 70 виробів, які були охарактеризовані й посортовані у порядку зростання їхньої вартості в табл. 2.5. З наведеної діаграми ми можемо провести аналіз ювелірних виробів із срібла стосовно їх вартісних характеристик. Представлені дані щодо тенденції показників вартості являються базисом задля аналізу стану ринку України. Це, в свою чергу, дає можливість розробити даний розподіл у вигляді фрагментаційних інтервалів показників вартості товарів і, в свою чергу, виокремити чіткі товарознавчі групи даних ювелірних товарів із срібла.

Рис. 2.3 Розподіл показників вартості товарів із срібла, представлених на ринку України. Горизонтальна вісь – порядок вартості (номер виробу); вертикальна вісь – вартість товарів із срібла, грн

Відповідно до цього, користуючись рис. 2.3, бачимо, що досліджувані елементи вибіркової сукупності розподіляються по графіку не рівномірно, не дотримуючись порядкових одновимірних інтервалів, а відповідно до ступеневої функції. Дану ситуаційну характеристику можна пояснити тим, що на ринку рівень вартості в даному випадку ювелірного виробу із срібла підвищується відповідно до його якісних ознак, належного рівня інформації про товар та звісно відповідно до споживчого попиту на нього. Згідно з цим, ситуація стосовно кількості продукції пропорційно залежить від її вартісних показників, тому вироби більш низьких вартісних характеристик є домінантними на ринку [27].

Задля того, аби ми мали змогу валідно проаналізувати фрагментаційні інтервали даного розподілу ювелірних виробів із срібла, слід перетворити представлену діаграму у вигляді шкали ординат на логарифмічну шкалу. Після цього ми виокремлюємо три основоположні категорії-інтервали, що, в свою чергу, різняться між собою стосовно підвищення показників вартості.

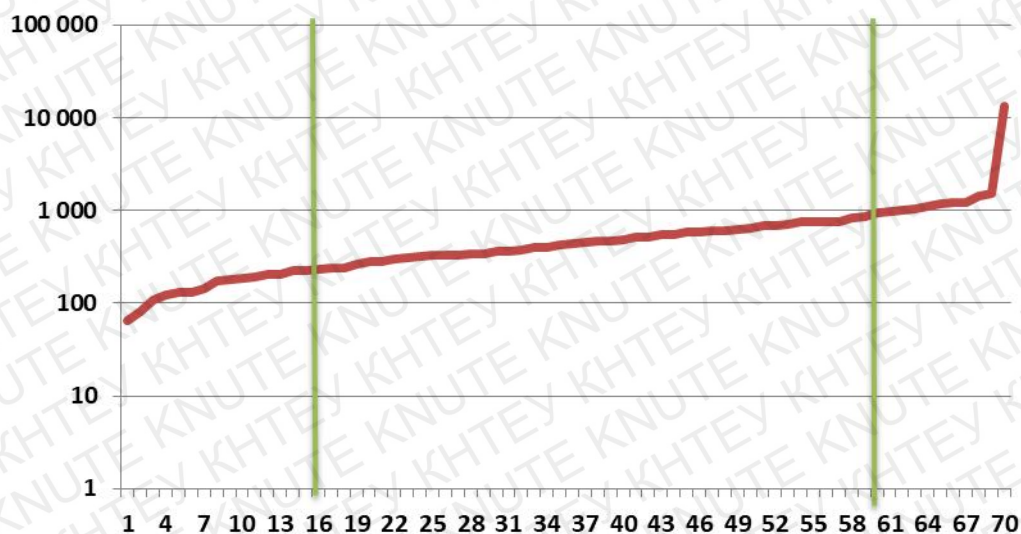

Рис. 2.4 Діаграма розподілу показників вартості ювелірних виробів із срібла. Вертикальна вісь – логарифмована шкала вартості ювелірних виробів із срібла; горизонтальна вісь – порядок вартості.

Дивлячись на рис. 2.4, можемо бачити вертикальні лінії, які зазначають ймовірний поділ всього розподілу на певні окремі категорії, тобто товарознавчі групи, які одна від одної різняться відповідно до динаміки розподілу показників вартості. Одразу буде доцільно навести таблицю із зазначенням ознак приналежності конкретних виробів до кожної з товарознавчих груп (табл. 2.6).

Таблиця 2.6

Ідентифікаційні ознаки товарознавчих груп ювелірних виробів із срібла

Товарознавча група	Ідентифікаційні ознаки
1	2
I інтервал	Низький рівень корозійної стійкості металу; відсутність вставок з дорогоцінним камінням; низька якість роботи замків; проста технологія виготовлення; низька проба металу; наявність пор чи інших включень в металі; не досить симетрична форма виробів (парних); середня вартість – 81 грн/грам.

Продовження Таблиці 2.6

II інтервал	Наявність дорогоцінних каменів; належний рівень якості огранювання каменів та їх чистота; вставки міцно закріплені; відсутність великої кількості включень в металі та камінні; середня вага – 4-5 грамів; середня вартість - 115 грн/грам.
III інтервал	Вміст рідкісних дорогоцінних каменів; високий рівень корозійної стійкості металу та його висока проба; складна технологія виготовлення (ручна робота майстра чи фірми); висока якість кріплення вставок та робота замків; високий рівень огранювання; історія створення виробу; середня вага – 12-14 грамів; середня вартість – 225 грн/грам.
IV інтервал* (сережки зі срібла 925 проби з англійським замком, обсипані дорогоцінним камінням)	Складний вид оздоблення; складна та довготривала історія виготовлення виробу; вміст найбільш рідкісних дорогоцінних каменів; ручна робота майстрів; вага виробу – 8 грамів; вартість виробу з вибірки - 1650 грн/грам.

Отже, так званий **перший інтервал** даного розподілу вартісних показників срібних сережок характеризує елементи вибірки, які мають місце в межах до 250 гривень за виріб. Більша частина срібних виробів, які потрапляють в дану категорію, мають приблизно споріднені характерні ознаки якості товарів. Вони мають порівняно невисокого рівня якості виготовлення та оформлення. Даний інтервал вміщує в собі ті категорії сережок зі срібла, які мають стартову мінімальну оцінку вартості та якості. Говорячи про критерії ідентифікації ювелірних виробів із срібла, то товари першого інтервалу зазвичай виготовлені з металу, що має не досить високий рівень корозійної стійкості, вироби здебільшого не мають наявності дорогоцінних каменів, мають низьку пробу, можливо не досить симетричну форму (говорячи про сережки) та наявність певних включень чи пор на поверхності виробу. Розрахункова вартість виробів першого інтервалу сягає приблизно в середньому 81 гривня за грам.

Другий інтервал розподілу вартісних показників срібних сережок вміщує в собі категорію виробів, які за своїм споживчою цінністю є найбільш широко вживаним та легко доступним для більшості потенційних покупців на ринку країни. Аналогічно в другому інтервалі знаходяться вартісно та якісно споріднені товари, що є порівняно недорогими срібними прикрасами, які можуть собі дозволити більшість людей. Щодо показників вартості, то даний інтервал описує елементи вибіркової сукупності від 250 до 950 гривень за виріб. Серед таких ювелірних виробів не буде робіт видатних майстрів, авторських виробників та високо оцінених мистецьких колекцій. Базовою метою товарів представленої категорії є задоволення простих людських естетичних потреб не досить високого рівня. Також до другого інтервалу розподілу ми відносимо деякі ювелірні вироби, які за своїми якісними та вартісними показниками є більш цінними, проте ще мають високої оцінки наступного інтервалу. Такі вироби в розподілі складають меншість. Ювелірні вироби, що включені в другий інтервал, мають наступні ідентифікаційні ознаки: наявність дорогоцінних кольорових каменів, належний рівень міцності їх закріплення, відсутність значних включень в дорогоцінних каменях та металах, комплектність виробу та його цілісність, відповідно середня вага виробів даного інтервалу складає 4-5 грамів. Розрахункова вартість виробу другого інтервалу сягає приблизно в середньому 115 гривень за грам.

Третій інтервал являється сукупністю тих елементів досліджуваної вибірки, які вміщують досить високі показники вартості виробів. Проте кількісна складова даної категорії є невеликою за величиною. Це пояснюється аргументом пропорційного відношення фактичної вартості товару та рівня фінансових можливостей покупців на ринку України. Дану тенденцію можна виразити за допомогою наступної формули: «висока цінова вартість – низька платоспроможність покупців». Якісна цінність ювелірних виробів із срібла знаходиться на досить високому рівні так само, як і їх вартісна характерна складова. До категорії третього інтервалу можуть

потрапити мистецькі вироби сучасних майстрів чи ювелірні товари високої культури. Даний інтервал описує досить малу, проте найбільш цінну в матеріальному та духовному значеннях групу виробів, що, в свою чергу, мають оцінку в межах від 950 до 14000 гривень. Також третій інтервал загального розподілу характеризується високим рівнем інформативності щодо характерних ознак його товарів. Ми можемо отримати інформацію щодо історії конкретного виробу, унікальні технології виготовлення чи його вік. Ювелірні вироби із срібла третього інтервалу характеризуються відповідно високою пробою металу, високою корозійною стійкістю, вмістом рідкісних дорогоцінних каменів та їхньою механічною міцністю кріплення. Також ідентифікаційними ознаками даного інтервалу є показники якості огранювання дорогоцінних каменів, що є наявними в ювелірних виробах, показники високого рівня щодо чистоти срібла, відсутність сторонніх включень. Конструкція та декорування ювелірних виробів із срібла, які включені в третій інтервал даної вибіркової сукупності, мають високий рівень якості та виразності стилістичного оформлення. Також вироби даного інтервалу мають складні техніки виготовлення, зазвичай це вироби ручної роботи майстрів чи фірми. Цінність даних ювелірних виробів залежить від їхньої історії створення, техніки виготовлення, культурної значимості металу та наявного дорогоцінного каміння. Вага виробів третього інтервалу сягає в межах від 12 до 14 грамів. Розрахункова вартість виробу третього інтервалу сягає приблизно в середньому 225 гривень за грам [27].

Говорячи про найбільш дорогий виріб з даного розподілу, який має порядковий номер 70, то його було б більш доцільно не включати до третього інтервалу, а виокремити четверту категорію виключно задля нього, як категорію найбільш дорогих та цінних виробів. Вироби даного інтервалу можуть бути антикваріатом чи мати культурну цінність.

Отже, необхідно встановити вартісні параметри досліджуваних зразків ідентифікаційної експертизи. Для цього наведемо значення критеріїв досліджуваних зразків за допомогою табл. 2.7.

Таблиця 2.7

Загальні ідентифікаційні критерії та їх значення зразка №1

Загальні ідентифікаційні критерії зразка	Значення ідентифікаційних критеріїв	Значення критеріїв зразка
Технічна якість виробу	1. низька 2. середня 3. висока	3
Художня цінність	1. низька 2. середня 3. висока	3
Складність ювелірного виробу	1. проста 2. середня 3. складна	3
Використання дорогоцінного каміння	1. відсутнє 2. напівдорогоцінні 3. дорогоцінні	1
Тиражованість	1. тиражовані 2. не тиражовані	1
Всього:		9

Сукупний показник якості зразка 1 за даними табл. 2.7 у балах становить 9. Таким чином, прогнозована вартість каблучки (С) може бути обчисленою шляхом перемноження сукупного показника якості та вартості срібла, використаного для її виготовлення. Згідно з офіційним курсом банківських металів Національного Банку України, станом на 15.11.2018, 1 грам срібла коштує 12,55 гривні. Відповідно: $C = 5,36 \times 12,55 \times 9 = 605,42$ гривні. Відтак, можна зробити висновок про те, що даний виріб відноситься до другої товарознавчої групи та не підлягає митному декларуванню [31].

Наведемо значення вартісного показника зразка №2 за допомогою табл. 2.8. Сукупний показник якості зразка 2 за даними табл. 2.8 у балах становить також 9. Відповідно: $C = 6,82 \times 12,55 \times 9 = 770,32$ гривні. Відтак, можна зробити висновок про те, що даний виріб відноситься до другої товарознавчої групи та не підлягає митному декларуванню.

Таблиця 2.8

Загальні ідентифікаційні критерії та їх значення зразка №2

Загальні ідентифікаційні критерії зразка	Значення ідентифікаційних критеріїв	Значення критеріїв зразка
Технічна якість виробу	1.низька 2.середня 3.висока	3
Художня цінність	1.низька 2.середня 3.висока	3
Складність ювелірного виробу	1.проста 2.середня 3.складна	3
Використання дорогоцінного каміння	1.відсутнє 2.напівдорогоцінні 3.дорогоцінні	1
Тиражованість	1.тиражовані 2.не тиражовані	1
Всього:		9

Наведемо значення вартісного показника зразка №3 за допомогою табл. 2.9. Сукупний показник якості зразка 3 за даними табл. 2.9 у балах становить також 9. Відповідно: $C = 5,04 \times 12,55 \times 9 = 569,27$ гривні. Відтак, можна зробити висновок про те, що даний виріб відноситься до другої товарознавчої групи та не підлягає митному декларуванню.

Таблиця 2.9

Загальні ідентифікаційні критерії та їх значення зразка №3

Загальні ідентифікаційні критерії зразка	Значення ідентифікаційних критеріїв	Значення критеріїв зразка
Технічна якість виробу	1.низька 2.середня 3.висока	3
Художня цінність	1.низька 2.середня 3.висока	3
Складність ювелірного виробу	1.проста 2.середня 3.складна	3
Використання дорогоцінного каміння	1.відсутнє 2.напівдорогоцінні 3.дорогоцінні	1

Продовження Таблиці 2.9

Тиражованість	1.тиражовані 2.не тиражовані	1
Всього:		9

Отже, провівши ідентифікаційну експертизу ювелірних виробів із срібла на прикладі досліджуваних зразків, було встановлено їх вартісно-якісні показники. Згідно обраних критеріїв, методів та засобів ідентифікації за результатами досліджень було встановлено класифікаційну приналежність досліджуваних зразків до однорідного угруповання згідно УКТЗЕД на рівні підкатегорії та присвоєно код 7113110000.

На підставі протоколу випробувань, у якому відображені результати проведення експертизи, оформляється експертний висновок. Експертний висновок складається на бланках єдиної форми, що затверджено наказом Міністерства фінансів України №1058 від 02.12.2016 «Про затвердження Порядку взаємодії структурних підрозділів та територіальних органів Державної фіскальної служби України із Спеціалізованою лабораторією з питань експертизи та досліджень ДФС під час проведення досліджень (аналізів, експертиз), нормативів взяття проб (зразків) товарів для проведення дослідження (експертизи), форм акта про взяття проб (зразків) товарів та висновку» [45].

Оригінальний екземпляр експертного висновку має бути складений експертом українською мовою власноруч або надрукований чітко, без помилок та скорочень слів (за винятком загальноприйнятих). При необхідності експертний висновок може бути перекладено на бажану для замовника мову.

При складанні висновку експерт заповнює відповідні пункти бланку єдиної форми.

У заголовній частині висновку вказується номер та дату експертного висновку: «№ 128006102-0063; складено 5 жовтня 2018 року».

Загалом висновок встановленої форми має 13 пунктів, кожен з яких має бути заповнено відповідно до інформації з товаросупровідної документації, акту відбору проб (зразків) та запиту експертизи.

Пункти 1-10 є так званою протокольною частиною і містять інформацію про замовника, виробника, імпортера, об'єкти дослідження, супровідні документи, запит, а також підставу направлення запиту, мету та завдання дослідження.

Об'єктом дослідження (експертизи) (пункт 3 висновку № 128006102-0063) є зразок товару, заявленого у графі 31 МД від 05.10.2018 №UA125100/2018/328532 як тов. №1 «Ювелірні вироби дорогоцінного металу срібло 925 проби, без вставок та зі вставками. Торговельна марка: Екс. Постачальник: ТОВ «ФРЕЯ 2016». Виробництво: CT Color Jewelry Co., Ltd Floor2, No.1, Ave10, Fuping Road, Xiaoping Ind., Shiqiao, Panyu, GuangZhou,. Країна виробництва: Китай (CN)» (графа 33 – 71131100000000).

Підставою для направлення запиту (пункт 8 висновку № 128006102-0063) стало спрацювання АСАУР 905-3 "Взяття проб (зразків) товарів для проведення досліджень (аналізу, експертизи) з метою встановлення характеристик, визначальних для класифікації товарів згідно з УКТЗЕД".

Встановлення характеристик, визначальних для класифікації товару (ювелірні вироби із срібла) є *метою подання запиту* (пункт 9 висновку № 128006102-0063), а отже і метою проведення експертизи кваліфікованими спеціалістами.

Завдання для дослідження (аналізу, експертизи) (пункт 10 висновку № 128006102-0063) полягає в тому, щоб визначити характеристики даного продукту (ювелірні вироби із срібла), необхідні для його однозначної ідентифікації та класифікації відповідно до вимог УКТЗЕД.

Наступний 11 пункт висновку № 128006102-0063 «Дослідження (аналіз, експертиза)» досить об'ємний і є своєрідною констатуючою частиною експертного висновку.

Даний етап експертизи містить: описаний хід вивчення пред'явлених

документів; аргументовано викладені методи та фактично встановлені відповідно до поставленого завдання результати експертизи (огляду та (або) дослідження предмету експертизи, зроблених розрахунків та ін.).

Відповідно до цього пункту в підпункті «опис проб товару» зазначено, що для дослідження надійшов зразок товару у двох примірниках (досліджуваний та контрольний), які були упаковані у 2-х полімерних пакетах під митним забезпеченням. До кожного пакету прикріплена маркувальна етикетка за формою. Порушення пакування та митного забезпечення не було виявлено.

Довільним чином для дослідження було обрано один примірник. Вміст відкритого пакету: ювелірні вироби білого кольору, упаковані в полімерний пакет, з наклеєною друкованою етикеткою.

Серед методів експертизи зазначено органолептичний (визначення зовнішнього вигляду, кольору та фізичного стану) та фізико-хімічний: визначення наявності дорогоцінних каменів.

Маркування містить наступні відомості щодо продукту: найменування ювелірного виробу, торгову марку виробу, країну походження, відомості про виробника та імпортера, масу виробів, метал виготовлення.

Досліджуваний зразок має вигляд ювелірних виробів із срібла (сережки та каблучка). Колір виробів є білим, що характерно для срібла. Дефекти виробів відсутні.

У висновках (пункт 12 висновку № 128006102-0063) експерт повинен відповісти на поставлене завдання, сформулювати висновки. Висновок має бути складений експертом стисло, конкретно та обґрунтовано, виходячи з явних і об'єктивних даних, і настільки чітко, щоб не треба було додаткових пояснень експерта; висновок має кореспондуватися з констатуючою частиною (пунктом 11).

Отже, для досліджуваних зразків – ювелірних виробів із срібла – було сформульовано наступні висновки (пункт 12 експертного висновку):

- зразок надійшов на дослідження у маркованих пакетах з виробами.

- на пакетах наявне маркування різними мовами (в тому числі англійською та російською мовами), яке містить відомості: найменування ювелірного виробу, торгову марку виробу, країну походження, відомості про виробника та імпортера, масу виробів, метал виготовлення.
- за результатами лабораторних досліджень зразок являє собою ювелірні вироби у вигляді срібних сережок та срібної каблучки зі вставленнями.
- визначено відсутність дорогоцінних каменів.
- результати лабораторних досліджень зразка узгоджуються з відомостям щодо товару згідно з інформацією в супровідних документах та на маркуванні.

Експертний висновок підписується експертом, що проводив дослідження та оформив результати, та начальником управління.

Отже, після проведених досліджень зразків ювелірних виробів із срібла було сформовано експертний висновок за встановленою формою відповідно до наказу наказом Міністерства фінансів України №1058 від 02.12.2016 «Про затвердження Порядку взаємодії структурних підрозділів та територіальних органів Державної фіскальної служби України із Спеціалізованою лабораторією з питань експертизи та досліджень ДФС під час проведення досліджень (аналізів, експертиз), Нормативів взяття проб (зразків) товарів для проведення дослідження (експертизи), форм акта про взяття проб (зразків) товарів та висновку» [45].

Експертний висновок повністю підтверджує відповідність зразка №2, що імпортувався з Китаю до України за МД №UA125100/2018/328532, вимогам нормативних документів.

РОЗДІЛ 3

МИТНЕ ОФОРМЛЕННЯ ІМПОРТУ ЮВЕЛІРНИХ ВИРОБІВ ІЗ СРІБЛА

3.1. Класифікаційні ознаки та визначення коду ювелірних виробів із срібла згідно з УКТЗЕД

Під час митного оформлення товару інспектору митного органу необхідно підтвердити код товару згідно Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності, який був визначений декларантом самостійно та зазначений в графі 33 митної декларації №UA125100/2018/328532.

Ювелірні вироби із срібла відповідно до УКТЗЕД класифікуються в Розділі XIV «Перли природні або культивовані, дорогоцінне або напівдорогоцінне каміння, дорогоцінні метали, метали, плаковані дорогоцінними металами, та вироби з них; біжутерія; монети», групі 71 «Перли природні або культивовані дорогоцінне або напівдорогоцінне каміння, дорогоцінні метали, метали, плаковані дорогоцінними металами, та вироби з них; біжутерія; монети», товарній позиції 7113 «Ювелірні вироби та їх частини з дорогоцінних металів чи металів, плакованих дорогоцінними металами», товарної підкатегорії 7113110000 «Ювелірні вироби та їх частини з дорогоцінних металів чи металів, плакованих дорогоцінними металами: із срібла, що має або не має покриття, плакованого або неплакованого іншими дорогоцінними металами» [58].

В табл 3.1 наведено характеристику товарної позиції 7113 згідно УКТЗЕД. Також наведено опис кодів класифікації товарів згідно УКТЗЕД по всім товарним підкатегоріям групи 7113.

Таблиця 3.1

Класифікація товарної позиції 7113 згідно УКТЗЕД

Код класифікації	Опис
[71C]	Ювелірні вироби, вироби майстрів золотих і срібних справ та інші вироби
-7113	Ювелірні вироби та їх частини з дорогоцінних металів чи металів, плакованих дорогоцінними металами:
- - [7113 1]	з дорогоцінних металів, що мають або не мають покриття, плакованих чи неплакованих дорогоцінними металами:
- - - 7113 11 00 00	із срібла, що має або не має покриття, плакованого або неплакованого іншими дорогоцінними металами
- - - 7113 19 00 00	з інших дорогоцінних металів, що мають або не мають покриття, плакованих або неплакованих дорогоцінними металами
- - 7113 20 00 00	з недорогоцінних металів, плакованих дорогоцінними металами

Відповідно до пояснень УКТЗЕД, термін "дорогоцінний метал" означає срібло, золото та платину. Дана група включає будь-які вироби, що складаються повністю або частково з природних або культивованих перлів чи з дорогоцінного або напівдорогоцінного каміння, або з дорогоцінних металів або з металів, плакованих дорогоцінними металами.

До товарної позиції 7113 «Ювелірні вироби та їх частини з дорогоцінних металів чи металів, плакованих дорогоцінними металами» не включаються вироби, в яких дорогоцінний метал або метали, плаковані дорогоцінними металами, становлять незначну частину у формі дрібних оздоблень. Проте вироби та їх частини, що складаються цілком з дорогоцінного або напівдорогоцінного каміння, включаються до цієї групи, за винятком незакріплених, оброблених сапфірів та алмазів для голок звукознімачів.

У цій групі будь-який сплав, що містить дорогоцінний метал срібло, означає сплав дорогоцінного металу, якщо його частка в сплаві становить не менш як 2 мас. %. Тобто, сплави, які в своєму складі містять 2 мас. % або більше срібла, класифікуються як сплави срібла.

До товарної позиції 7113 також відноситься товарна підкатегорія 7113190000 «Ювелірні вироби та їх частини з інших дорогоцінних металів,

що мають або не мають покриття, плакованих або неплакованих дорогоцінними металами». Це ювелірні вироби, які можуть бути виготовлені з усіх інших дорогоцінних металів, окрім срібла. Можуть бути плакованими дорогоцінними металами.

Також до товарної позиції 7113 відноситься товарна підкатегорія 7113200000 «Ювелірні вироби та їх частини з недорогоцінних металів, плакованих дорогоцінними металами». Ювелірні вироби даної підкатегорії характерні тим, що виготовлені виключно з недорогоцінних металів, проте обов'язково мають бути плакованими дорогоцінним металом. Лише за цієї ознаки можна відносити товар до товарної позиції 7113 [58].

У товарній позиції 7113 термін «ювелірні вироби» означає:

- будь-які невеликі предмети як особисті прикраси (наприклад, каблучки, браслети, кільце, брошки, сережки, ланцюжки для годинників, брелоки, кулони, шпильки для краваток, запонки, релігійні або інші медалі та знаки);
- вироби для особистого користування, призначені для носіння у кишенях, жіночих сумочках або на тілі (наприклад, портсигари, табакерки, коробочки для таблеток, пудрениці, гаманці на ланцюжках або чотки).

Ці вироби можуть бути об'єднані або прикрашені, наприклад, природними або культивованими перлами, дорогоцінним або напівдорогоцінним камінням, штучним або реконструйованим дорогоцінним або напівдорогоцінним камінням, виробами з панцира черепахи, перламутром, слоновою кісткою, природним або реконструйованим бурштином, гагатом або коралом.

Основні дані щодо ювелірних виробів із срібла, які були імпортовані на територію України відповідно до митної декларації №UA125100/2018/328532, були одержані під час аналізу маркування та інвойсу СТ 197218 від 19.07.18р.

Отже, основними ознаками, за якими відбувається класифікація ювелірних виробів із срібла є вид дорогоцінного металу та наявність покриттів на поверхні. Аналіз товаротранспортних документів, а також дослідження, що були проведені в другому розділі роботи, дозволили підтвердити, що заявлений код декларантом в графі 33 митної декларації №UA125100/2018/328532 визначено вірно, дані вироби класифікуються за кодом 7113110000 «Ювелірні вироби із срібла, що має або не має покриття, плакованого або неплакованого іншими дорогоцінними металами».

3.2. Електронне декларування ювелірних виробів із срібла

Нормативно-законодавчими актами, які регулюють питання електронного декларування товарів є Митний кодекс України та Закон України «Про електронні документи та електронний документообіг» [26].

Митне законодавство України дає змогу використовувати електронне декларування без будь-яких обмежень всіма підприємствами, які перебувають на обліку у митних органах, та передбачає можливість подання електронної декларації в усіх без винятку митних режимах. Відповідно до ст. 257 МКУ декларування товарів, в тому числі й ювелірних виробів із срібла, при імпорті товару відбувається шляхом заявлення за встановленою формою точної інформації про товар, мету його переміщення через митний кордон України, також відомостей, які є необхідними задля проведення його митного оформлення та митного контролю [9].

Послідовність етапів здійснення електронного декларування товарів включає:

1. На електронну адресу компанії-брокера відправляють всі документи, які необхідні при оформленні МД, потрібно лише електронний документ.
2. Митний брокер на основі отриманих документів складає електронну декларацію, застосовуючи спеціальне програмне забезпечення, потім ця декларація подається для розгляду митницею.

3. Митні органи розглядають декларацію, потім привласнюють їй номер, інформація про неї відправляється в ДФС України, потім повідомляють про хід справи.

4. Електронна копія вже готової декларації передається отримувачеві, вона має ту ж юридичну силу, як і звичайний паперовий документ.

В наданому пакеті документів ювелірних виробів із срібла наявні наступні документи:

- Митна декларація №UA125100/2018/328532 від 05.10.2018 (форма МД-2, форма МД-6 Доповнення №1, форма МД-6 Доповнення №2, форма МД-6 Доповнення №3, форма МД-6 Доповнення №4);
- Висновок за результатами експертизи й оцінки дорогоцінних каменів, дорогоцінних каменів органогенного утворення, напівдорогоцінних і декоративних каменів у сировині та виробих, колекцій мінералів, гірських порід, мінеральних речовин, а також культурних цінностей (Державний гемологічний центр України) №439-Ю від 05.10.2018;
- авіаційна вантажна накладна №852524068 від 03.10.2018;
- авіаційна вантажна накладна основа (Master AirWaybill) №074-1741-5193 від 03.10.2018;
- рахунок-фактура (інвойс) СТ 197218 від 19.07.2018;
- прейскурант (прайс-лист) виробника товару Б/Н від 01.07.2018.

Отже, розглянемо порядок заповнення електронної декларації №UA125100/2018/328532 від 05.10.2018 року по ювелірним виробам із срібла та проаналізуємо порядок заповнення всіх граф МД.

Графа 1. «Декларація».

У першому підрозділі зазначається 2-значний літерний код напрямку переміщення товарів згідно з класифікатором типів декларацій. В наданому пакеті документів ювелірні вироби із срібла переміщувались в напрямку імпорту – «ІМ».

У другому та третьому підрозділах зазначаються коди митного режиму та типу декларації згідно з класифікаторами митних режимів і типів

декларацій відповідно. Код митного режиму – 40. Тип декларації – АА – митна декларація, заповнена у звичайному порядку.

Графа 2. «Відправник/Експортер».

Зазначаються відомості про відправника. CT Color Jewelry Co., Ltd Floor2, No.1, Ave10, Fuping Road, Xiaoping Ind., Shiqiao, Panyu, GuangZhou, Китай.

Графа 3. «Форми».

У першому підрозділі графи зазначається порядковий номер комплекту, у другому - загальна кількість комплектів ЄАД і додаткових аркушів. В наданому пакеті документів вказано «1/1», тобто перший порядковий номер комплекту та всього 1 комплект ЄАД.

Графа 4. «Відвантажувальні специфікації».

У графі зазначається загальна кількість доданих до МД комплектів доповнень, складених Декларантом, і через знак "/" - кількість аркушів у примірнику специфікації.

В наданому пакеті документів по ювелірним виробам із срібла зазначено «3/0». Тобто використовуються 3 комплекти доповнення та не використовується специфікація.

Графа 5. «Всього товарів».

Зазначається загальна кількість задекларованих у МД товарів. Кількість товарів повинна відповідати кількості граф 31 МД, що заповнюються. В електронній декларації по ювелірним виробам із срібла зазначено всього товарів – 1.

Графа 6. «Всього місць».

Графа заповнюється, якщо здійснюється міжнародне перевезення. Зазначається загальна кількість вантажних місць задекларованих у МД товарів відповідно до товаросупровідних документів, пакувальних аркушів. В наданому пакеті по ювелірним виробам зазначено всього місць – 1.

Графа 7. «Довідковий номер».

За бажанням Декларанта зазначається наданий ним порядковий номер МД. В наданій електронній декларації довідковий номер наступний – Вн. №527.

Графа 8. «Одержувач».

У графі зазначаються відомості про одержувача. В даному разі одержувач – ТОВ «ФРЕЯ 2016», 01032, м.Київ, вул. Саксаганського, 70-А, Україна.

Графа 9. «Особа, що відповідальна за фінансове врегулювання».

У графі зазначаються відомості про резидента, що уклав зовнішньоекономічний договір (контракт) або інший документ, що використовується в міжнародній практиці замість договору (контракту).

В досліджуваній МД зазначено - ТОВ «ФРЕЯ 2016».

Графа 11. «Торговельна країна/Країна виробництва».

У графі зазначається літерний код альфа-2 відповідно до класифікації країн світу країни місцезнаходження особи. В декларації по ювелірним виробам із срібла зазначено країну – CN – Китай.

Графа 12. «Відомості про вартість».

У графі зазначається у валюті України сума наведених у графах 45 ЄАД і додаткових аркушів митних вартостей задекларованих товарів (або сума митних вартостей за ЄАД і аркушами специфікації). В декларації зазначено суму – 331633.54 (грн.).

Графа 14. «Декларант/Представник».

Наводяться відомості про: декларанта, якщо товари декларуються декларантом та уповноважену особу, якщо товари декларуються особою, уповноваженою на це декларантом.

ТОВ «ЕНВЕЛ-СЕРВІС» АЕ 523602 від 19.06.2015.

Графа 15. «Країна відправлення/експорту».

У графі відповідно до класифікації країн світу наводиться українською мовою коротка назва країни, з якої товари відправлені в Україну. В електронній декларації зазначено – Китай.

Графа 15а. «Код країни відправлення/експорту».

У графі зазначається літерний код альфа-2 відповідно до класифікації країн світу країни, назва якої зазначена в графі 15 – CN.

Графа 19. «Контейнер».

Графа заповнюється, якщо здійснюється міжнародне перевезення. У графі зазначається інформація щодо способу ввезення товарів. В декларації вказано «0». Тобто товари прямують або не в контейнері або відомості про спосіб перевезення товарів відсутні.

Графа 20. «Умови поставки».

У першому підрозділі графи наводиться скорочене літерне найменування умов поставки згідно з класифікатором умов поставки. «FCA» - «Франко перевізник». У другому підрозділі графи зазначається літерний код альфа-2 відповідно до класифікації країн світу країни, на території якої міститься географічний пункт доставки товарів, через пробіл - назва цього географічного пункту. В декларації зазначено – CN Hong Kong .

Графа 21. «Ідентифікація і країна реєстрації активного транспортного засобу на кордоні».

В першому підрозділі графи вказується номер рейсу (при переміщенні повітряним судном). В МД вказано KI185 4/10/2018. У другому підрозділі графи вказується код країни, де зареєстровано транспортний засіб. В МД вказано код – NL – Нідерланди.

Графа 22. «Валюта та загальна сума за рахунком».

У лівому підрозділі наводиться відповідно до класифікації валют літерний код валюти, у якій складено рахунки-фактури (інвойси) або інші документи, які визначають вартість товару. USD – Долар США. У правому підрозділі графи зазначається сума наведених у графах 42 ЄАД і додаткових аркушів МД фактурних вартостей задекларованих товарів у валюті, код якої зазначений у лівому підрозділі графи (або сума фактурних вартостей за ЄАД і аркушами специфікації). Зазначено суму – 11171.00.

Графа 23. «Курс валюти».

У графі зазначається офіційний курс гривні до іноземної валюти, зазначеної в лівому підрозділі граfi 22 МД, установлений Національним банком України на дату подання декларації до оформлення. В декларації зазначено – 28.17505500 (грн).

Графа 24. «Характер угоди».

У лівому підрозділі граfi зазначається код характеру договору (контракту) згідно з класифікатором характерів угод. Код характеру угоди – 21 – переміщення товарів з розрахунками у вільно конвертованій валюті. У правому підрозділі граfi наводиться літерний код валюти розрахунку відповідно до класифікації валют. Зазначено – USD.

Графа 25. «Вид транспорту на кордоні».

У лівому підрозділі граfi проставляється код згідно з класифікатором видів транспорту виду транспортного (транспортних) засобу (засобів), на якому (яких) здійснюється перетин митного кордону при ввезенні товарів на митну територію України, або відповідної комбінації транспортних засобів. В декларації зазначено – 40, тобто це повітряне судно.

Графа 28. «Фінансові та банківські відомості».

У графі наводяться відповідно до умов зовнішньоекономічного договору (контракту) окремими рядками відомості про уповноважені банки особи, яка здійснює розрахунки за зовнішньоекономічним договором (контрактом): код за ЄДРПОУ вповноваженого банку; найменування банку; код (МФО) банку.

В електронній декларації зазначено наступне: код за ЄДРПОУ – 21685166; найменування банку – ПАТ «ОТП БАНК»; код (МФО) банку – 300528.

Графа 29. «Митний орган виїзду/в'їзду».

Вказується найменування митного органу, де відбувався безпосередньо в'їзд чи виїзд транспортного засобу з товаром. В МД зазначено: Київська митниця ДФС.

Графа 30. «Місцезнаходження товарів».

У графі зазначаються відомості про зону митного контролю, в якій знаходяться задекларовані товари. В декларації по ювелірним виробам із срібла зазначено – 125-888-1-3.

Графа 31. «Вантажні місця та опис товарів. Маркування та кількість. Номери контейнерів. Кількість та розпізнавальні особливості».

Під номером 1 зазначаються найменування та звичайний торговельний опис, що дає змогу ідентифікувати та класифікувати товар (фізичні характеристики товару в обсязі, достатньому для однозначного віднесення його до коду згідно з УКТЗЕД, у кількості знаків, визначеній правилами заповнення графи 33 МД для відповідного митного режиму та особливостей переміщення): наприклад, комплектність або завершеність (зібраний/незібраний), кількісний та якісний склад (матеріал, речовина, суміш, сполука тощо), основні властивості товару (призначення, розмір, розфасування, пакування тощо). В декларації товар зазначений під номером 1. Ювелірні вироби з дорогоцінного металу срібло 925 проби, без вставок та зі вставками (кубічний цирконій/фіаніт, перламутр, перли, емаль, скло): Браслет, арт.В31925-BW, склад: срібло проби 925, вставки: Емаль, Куб.Цирк. – 7 шт.; Сережки, арт.SE30885-BR, склад: срібло проби 925, вставки: Емаль, Куб.Цирк. – 7 пар.; Каблучка, арт.SR30885-BR, склад: срібло проби 925, вставки: Емаль...

Графа 32. «Товар №».

У графі проставляється порядковий номер товару, що декларується в графі 31 МД. Зазначено номер 1.

Графа 33. «Код товару».

В першому підрозділі графи зазначаються перші 8 знаків коду товару згідно з УКТЗЕД. У другому підрозділі графи зазначаються дев'ятий та десятий знаки коду товару згідно з УКТЗЕД. Перший підрозділ – 71131100. Другий підрозділ – 00.

Графа 34. «Код країни походження».

У лівому підрозділі "а" графі зазначається відповідно до класифікації країн світу літерний код альфа-2 країни походження товару, описаного в графі 31 МД та класифікованого згідно з УКТЗЕД у графі 33 МД. Зазначено в декларації – CN – Китай.

Графа 35. «Вага брутто (кг)».

В електронній декларації по ювелірним виробам із срібла зазначено – 10,85 кг.

Графа 36. «Преференція».

У графі зазначаються цифрові коди податкових пільг відповідно до класифікатора звільнень від сплати митних платежів при ввезенні товарів на митну територію України, передбачених законодавством щодо товару, описаного в графі 31 МД та класифікованого в графі 33 МД. Коди формуються за такою схемою: МММАААППП, де:

МММ - код пільги в обкладенні товару ввізним митом;

ААА - код пільги в обкладенні товару акцизним податком;

ППП - код пільги в обкладенні товару податком на додану вартість.

В інших випадках у графі проставляється "000000000". В декларації зазначено – 000000000, тобто податкових пільг немає.

Графа 37. «Процедура».

У першому підрозділі графі проставляється чотиризначний код, перші дві цифри якого - код митного режиму відповідно до класифікатора митних режимів, наступні дві - код попереднього митного режиму згідно з класифікатором митних режимів. Зазначено в декларації – 4000, тобто перші дві цифри – 40 – режим імпорту, а дві наступні цифри – 00 – попередній митний режим відсутній. У другому підрозділі графі проставляється чотиризначний код, перші два знаки якого - літерний код особливості переміщення товарів, наступні два знаки - цифровий код додаткової особливості переміщення товарів згідно з класифікатором особливостей переміщення товарів через митний кордон України. Зазначено в декларації – ZZ00.

Графа 38. «Вага нетто (кг)».

У графі зазначається в кілограмах вага товару, описаного в графі 31 МД, без будь-якої упаковки (якщо описом цієї графи не передбачено інше) згідно з товаросупровідними документами. В декларації зазначено – 8.30912 кг.

Графа 41. «Додаткові одиниці виміру».

Для зазначеного в графі 33 МД коду товарної підкатегорії УКТЗЕД передбачено додаткову одиницю виміру, в графі зазначається код цієї одиниці виміру відповідно до класифікатора одиниць вимірювання та обліку, що використовуються у процесі оформлення митних декларацій, через знак "/" - кількість товару в цій одиниці виміру. В декларації зазначено – 163/8309.12.

Графа 42. «Ціна товару».

У графі з точністю до чотирьох знаків у дробовій частині наводиться фактурна вартість товару у валюті, в якій складені рахунки або інші документи, які визначають вартість товару. В декларації по ювелірним виробам із срібла зазначено – 11171.0000.

Графа 43. «Код МВВ».

У лівому підрозділі графи зазначається порядковий номер методу визначення митної вартості, що використовувався.

В даній ситуації митна вартість ювелірних виробів із срібла була визначена за допомогою методу 1 - основний - за ціною договору (контракту) щодо товарів, які імпортуються.

Графа 44. «Додаткова інформація / Подані документи / Сертифікати і дозволи».

У графі зазначаються відомості про необхідні для здійснення митного контролю та митного оформлення товарів, транспортних засобів комерційного призначення документи.

Відомості щодо кожного документа зазначаються з нового рядка за такою схемою: код документа згідно з класифікатором документів, через пробіл - номер документа, дата.

В наданому пакеті документів по ювелірним виробам із срібла в електронній декларації зазначено:

0380	СТ197218	19.07.18 – рахунок-фактура (інвойс);
0740	852524068	03.10.18 – авіаційна вантажна накладна;
0741	074-1741-5193	03.10.18 – авіаційна вантажна накладна основа (Master AirWaybill);
0862	СТ197218	19.07.18 – декларація про походження товару;
3004	174	04.10.18 – рахунок-фактура про надання транспортно-експедиційних послуг від виконавця договору (контракту) про транспортно-експедиційні послуги;
3014	Б/Н	01.07.18 – прейскурант (прайс-лист) виробника товару.

Графа 45. «Коригування».

У графі зазначається у валюті України митна вартість товару, визначена Декларантом самостійно, у тому числі за результатами консультацій з митним органом.

Зазначено в декларації – 331633.54.

Графа 46. «Статистична вартість».

У графі зазначається у валюті України поділене на 1000 й округлене до п'яти знаків у дробовій частині значення митної вартості товару, наведене в графі 45 МД, якщо графа 45 МД заповнюється.

В митній декларації зазначено – 331.63354.

Графа 47. «Нарахування платежів».

Вказуються коди видів митних платежів, основа нарахування, відповідна ставка, сума та спосіб розрахунку.

В декларації зазначено наступне (табл. 3.2):

Таблиця 3.2

Нарахування платежів по МД №UA125100/2018/328532

Вид платежу	Основа нарахування, грн.	Ставка	Сума, грн.	СП	Пояснення
020	331633.54 UAH	10%	33163.35 UAH	01	Ввізне мито, що нараховується по МД
028	364796.89 UAH	20%	72959.38 UAH	01	Податок на додану вартість

Спосіб розрахунку 01 в даній декларації означає сплату митних платежів у безготівковій формі через рахунки, відкриті на ім'я митних органів в територіальних органах Державної казначейської служби.

Графа В «Подробиці розрахунків».

У графі зазначаються:

код виду платежу відповідно до класифікатора видів надходжень бюджету, що контролюються митними органами;

загальна сума платежу за цим кодом, що включає в себе суми відповідного платежу за ЄАД і кожним додатковим аркушем МД, що підлягає перерахуванню до державного бюджету, або на яку надано забезпечення сплати митних платежів;

якщо митним органом відкрито картку - особовий рахунок платника податків - код за ЄДРПОУ платника - юридичної особи (відокремленого підрозділу юридичної особи резидента або нерезидента, який має власний код за ЄДРПОУ), або реєстраційний номер облікової картки платника податків - фізичної особи, або серія та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це відповідний орган державної податкової служби і мають відповідну відмітку в паспорті); якщо митним органом не відкрито картки - особового рахунку платника податків, - реквізити платіжного документа (номер, дата сплати).

В декларації зазначено:

020 – 33163.35 – 40200649

028 – 72959.38 – 40200649 [40200649].

Графа 54. «Місце та дата».

У графі зазначаються згідно з пунктом 3 додатка до цього Порядку дані про місцезнаходження особи, відомості про яку зазначені в графі 14 МД, та фізичну особу, яка безпосередньо склала МД: прізвище, ініціали, реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це відповідний орган державної податкової служби і мають відповідну відмітку в паспорті) та особистий підпис.

В декларації зазначено:

м.Київ, вул.Леніна 61, кв.113

Бровко О.А.

+380675023387 2836067738

ab@inwell.com.ua

Отже, після розгляду електронної митної декларації №UA125100/2018/328532 від 05.10.2018 року було зроблено висновок про те, що дана МД заповнена правильно, відповідно до чинних вимог нормативно-правових документів.

3.3. Визначення митної вартості та нарахування митних платежів при імпорті ювелірних виробів із срібла

Основним методом визначення митної вартості товарів, які ввозяться на митну територію України відповідно до митного режиму імпорту, є перший метод — за ціною договору (вартість операції), який був

застосований при митному оформленні ювелірних товарів із срібла за МД №UA125100/2018/328532.

Умови поставки ювелірних виробів із срібла по наданій декларації - FCA – «франко - перевізник» Китай (Hong Kong). Термін «Франко перевізник» означає, що продавець доставить товар, що пройшов митне очищення, у вказане покупцем перевізнику місце. Необхідно зазначити, що вибір місця поставки вплине на зобов'язання по навантаженню і розвантаженню товару на даному місці.

Якщо поставка здійснюється в приміщенні продавця, то продавець несе відповідальність за відвантаження. Якщо ж поставка здійснюється в інше місце, продавець за відвантаження товару відповідальності не несе. Даний термін може бути використаний при перевезенні будь-яким видом транспорту, включаючи змішані перевезення. Під словом «Перевізник» розуміється будь-яка особа, яка на основі договору перевезення зобов'язується здійснити або забезпечити перевезення товару залізницею, автомобільним, повітряним, морським і внутрішнім водним транспортом або комбінацією цих видів транспорту [15].

Фактурна вартість, в цьому випадку – це ціна на товар, який завантажений на транспортний засіб перевізника, пройшов митне оформлення, але транспортний засіб не вирушив із складу. Тому до фактурної вартості ми додаємо витрати до кордону і знаходимо митну вартість товару на момент перетину кордону України.

FCA застосовуються для всіх видів транспорту.

В нашому випадку вантаж із ювелірними виробами із срібла переміщується через митний кордон України повітряним судном [17].

Згідно з умовами поставки ювелірних виробів із срібла, за якими переміщуються дані товари, митна вартість буде дорівнювати (формула 3.1):

$$MB = (FB \times K) + VD, \quad (3.1)$$

де, ФВ – фактурна вартість (грн.);

ВД – витрати на доставку товару до місця ввезення товарів на митну територію України (пункту пропуску) (грн.);

К – курс валюти національного банку України (грн.);

Курс валюти – 28.17505500 (грн.);

Транспортні витрати – 16890.001 (грн.). (Додаток Е)

$$MB = (11171.00 \times 28.17505500) + 16,890.001 = 314,743.539 + 16,890.001 = 331,633.54 \text{ (грн.)}.$$

Митна вартість є основою нарахування ввізного мита.

Мито – це загальнодержавний податок, встановлений Податковим кодексом України та Митним кодексом України, який нараховується та сплачується відповідно до МКУ та міжнародних договорів, згода на обов’язковість яких надана Верховною Радою України.

Ввізне мито встановлюється на товари, що ввозяться на митну територію України.

Ставка ввізного мита на ювелірні вироби із срібла складає 10 %.

Мито нараховується за наступною формулою (формула 3.2):

$$M = MB \times \frac{Cm}{100\%}, \quad (3.2)$$

де MB – митна вартість товару (грн.);

Cm – ставка мита (%).

Мито на ювелірні вироби із срібла:

$$M = (331,633.54 \times 10\%) \div 100\% = 33,163.35 \text{ (грн.)}$$

ПДВ обчислюється за наступною формулою (формула 3.3):

$$ПДВ = (MB + M) \frac{C_{пдв}}{100\%}, \quad (3.3)$$

де Спдв – ставка ПДВ (%);

МВ – митна вартість товару (грн.);

М – мито (грн.);

ПДВ – сума ПДВ (грн.).

Ставка податку на додану вартість на товари, що імпортуються в Україну становить 20%.

Для ювелірних виробів із срібла:

$$\text{Спдв} = (331,633.54 + 33,163.35) \times 20\% \div 100\% = 364,796.89 \times 0,2 = 72,959.38 \text{ (грн.)}.$$

Митні декларації містять необхідну для нарахування митних платежів інформацію і, оформлені у митному відношенні, підтверджують права й обов'язки зазначених у МД осіб щодо здійснення ними відповідних правових, фінансових та інших операцій.

У Графі 47 даної митної декларації по ювелірним виробам із срібла здійснюється нарахування платежів декларантом за ставками та в тому порядку, що передбачений чинним законодавством на момент її митного оформлення.

Процес нарахування суми митних платежів відбувається у офіційній валюті України.

За митною декларацією №UA125100/2018/328532 нараховується наступне: мито (ввізне) та податок на додану вартість (ПДВ).

Обов'язок із сплати митних платежів виникає у разі ввезення досліджуваних об'єктів на митну територію України – з моменту фактичного ввезення цих товарів на митну територію України.

Сплата платежів проводиться шляхом їх перерахування за безготівковим розрахунком на рахунок митної установи, або внесення сум готівкою до каси митниці, або через каси банку ЄДРПОУ.

Нарахування платежів на ювелірні вироби із срібла відображено в табл. 3.3.

Таблиця 3.3

Нарахування митних платежів за МД №UA125100/2018/328532

Вид платежу	Основа нарахування, грн.	Ставка	Сума, грн.	Спосіб платежу
020	331633.54 UAH	10%	33163.35 UAH	01
028	364796.89 UAH	20%	72959.38 UAH	01

Згідно з класифікатором:

020 – це мито на ювелірні вироби із срібла, що ввозяться на територію України суб'єктами підприємницької діяльності;

028 – цифровий код податку на додану вартість.

У графі Б – «Подробиці розрахунків» електронної декларації вказано суму до сплати митних платежів досліджуваних ювелірних виробів із срібла, що задекларовані у МД №UA125100/2018/328532:

020 – ввізне мито – 33,163.35 (грн.);

028 – ПДВ – 72,959.38 (грн.);

Всього – 72,959.38 (грн.).

Відповідно, можна зробити висновок про те, що при імпорті ювелірних виробів за МД №UA125100/2018/328532 при умові поставки FCA Hong Kong, митна вартість товару була визначена за допомогою основного методу, тобто за ціною контракту та окрім вартості товару включала в себе витрати на транспортування.

3.4. Митні формальності при імпорті ювелірних виробів із срібла

Ювелірні вироби з дорогоцінних металів та коштовного каміння є підакцизними товарами. Митне оформлення цих товарів здійснюється виключно в митниці за місцем державної реєстрації підприємництва. Умовою пропуску через митний кордон України ювелірних виробів при їх

імпорті є подання прикордонній митниці копії платіжного доручення, авізованого митним органом за місцем державної реєстрації підприємства, на суму всіх обов'язкових платежів, (ввізного мита у розмірі 10%, податку на добавлену вартість - 20%), які відповідно до чинного законодавства України повинні бути сплачені до Державного бюджету при ввезені ювелірних виробів, та попередньої вантажної митної декларації.

Митний контроль ювелірних виробів із срібла, що надходили в режимі імпорту за контрактом між виробником CT Color Jewelry Co, Китай та ТОВ «ФРЕЯ 2016», здійснювався відповідно до типової технологічної схеми митного контролю товарів.

Згідно до митної декларації №UA125100/2018/328532 щодо ювелірних виробів із срібла, то досліджуваний товар був прийнятий прикордонною митницею «Бориспіль-аеропорт», де посадовими особами було звірено кількість товару у фізичних одиницях, який фактично переміщується через кордон з кількістю, яка була заявлена у попередній вантажній митній декларації, перевірено товарно-транспортні накладні, складено провізну відомість та направлено товар на митницю призначення, для повного митного оформлення.

Митне оформлення товарів, що мають код товарної підкатегорії 7113110000 згідно УКТЗЕД, тобто ювелірні вироби із срібла, здійснюється за умови його обов'язкового митного огляду в митниці призначення, адже наявні ризики щодо питань класифікації товару.

Митний контроль ювелірних виробів із срібла проводився інспектором Київської міської митниці ДФС, під час якого було перевірено наявність усіх необхідних документів, непошкодженість митного забезпечення, відповідність кількості товару, що була заявлена у аналізованій декларації з наявною кількістю ювелірних виробів із срібла та поставлено відтиск своєї особистої номерної печатки. Після цього митне оформлення було закінченим [33].

Митний контроль здійснювався наступним шляхом:

1) перевірка документів, які є необхідними задля митного контролю. При декларуванні досліджуваної партії ювелірних виробів із срібла за МД №UA125100/2018/328532 (Додаток А) було подано такі документи:

- рахунок-фактура (інвойс) СТ 197218 від 19.07.18.; (Додаток Б)
- авіаційну вантажну накладну 852524068 від 03.10.18.; (Додаток В)
- авіаційна вантажна накладна основа (Master AirWaybill) 074-1741-5193 від 03.10.18.; (Додаток Г)
- декларацію про походження товару СТ 197218 від 19.07.18.; (Додаток Б)
- рахунок-фактуру про надання транспортно-експедиційних послуг від виконавця договору (контракту) про транспортно-експедиційні послуги 174 від 04.10.18.;
- прейскурант (прайс-лист) виробника товару Б/Н від 01.07.18.;
- висновок державного гемологічного центру України. (Додаток Д)

2) проведення митного огляду ювелірних виробів із срібла інспектором Київської митниці ДФС (перевірка товару супроводжувалась гемологічним висновком за результатами експертизи гемологічних об'єктів);

3) здійснення обліку ювелірних виробів із срібла, що імпортуються через митний кордон України.

Задля здійснення митного контролю під час імпорту ювелірних виробів із срібла з відповідними ТСД на вироби, що імпортуються, декларант – представник ТОВ «ЕНВЕЛ-СЕРВІС» прибув до митниці призначення – Київська митниця митного поста «Бориспіль-аеропорт» та здав документи для митного оформлення. Після закінчення митного оформлення отриманого товару на документах ставився відповідний штамп. Виконуючи процес декларування ювелірних виробів із срібла, які досліджуються, декларант – представник ТОВ «ЕНВЕЛ-СЕРВІС» подав документи до митниці, які були визначені згідно митного режиму імпорту.

Митне декларування ювелірних виробів із срібла по досліджуваній декларації здійснювалось з використанням процедури електронного декларування [17].

Відповідно до наказу Міністерства Фінансів України № 631 «Про затвердження Порядку виконання митних формальностей при здійсненні митного оформлення товарів із застосуванням митної декларації на бланку єдиного адміністративного документа» було розпочато процес митного оформлення досліджуваного поставлення ювелірних виробів із срібла за МД №UA125100/2018/328532 [41].

Процес здійснення митних формальностей під час митного оформлення ювелірних виробів із срібла відбувався за такої послідовності.

1. Процедура реєстрування митної декларації №UA125100/2018/328532:

На даному етапі здійснювалась перевірка відповідності формату електронної декларації встановленим вимогам. Після цього зафіксувались час та дата подання даної митної декларації, тим самим було присвоєння реєстраційного номера МД (№UA125100/2018/328532).

За допомогою нанесення відбитків митних забезпечень на митній декларації, товаросупровідних документах було зафіксовано процес прийняття партії ювелірних виробів із срібла та відповідних документів до митного оформлення.

2. Проведення перевірки МД:

По-перше, здійснення перевірки на наявність документу рахунка-фактури (інвойс) СТ 197218 від 19.07.18., доданої до митної декларації. Також було здійснено перевірку щодо правильності заповнення митної декларації, відповідно до результатів якої не було виявлено жодних порушень.

3. Прийняття МД до оформлення:

У графі D/J кожного аркуша митної декларації має бути проставлено штамп «Під митним контролем» (від 04.10.18.). У аркуші форми МД-2 та МД-6 досліджуваної митної декларації також має бути наявний відбиток штампа «Під митним контролем». Штамп поставлений на рахунку-фактурі СТ 197218 від 19.07.18, авіаційній вантажній накладній 852524068 від

03.10.18. та мастер авіаційній вантажній накладній 074-1741-5193 від 03.10.18.

4. Процес оформлення МД:

Під час проведення митного оформлення ювелірних виробів із срібла в режимі імпорту здійснюються наступні митні формальності:

- здійснення перевірки вчасності щодо строків подання митної декларації. При подачі МД №UA125100/2018/328532 строки було дотримано;
- процес автоматизованого співставлення отриманих даних від електронної декларації та інших товаросупровідних документів, які були поданих задля митного оформлення, а саме співставляється:

1) фінансові та банківські реквізити, які зазначені у графі 28, з тими даними, які наявні в переліку вповноважених банків України в ЄАІС. За МД №UA125100/2018/328532 в графі 28 зазначено наступні реквізити банку:

Код банку за ЄДРПОУ: 21685166

Найменування банку: "ОТП БАНК"

Код МФО: 300528

За результатами перевірки даної інформації, такі реквізити містяться в переліку даних вповноважених банків України в ЄАІС.

2) курс валюти України до іноземної валюти. Ці дані зазначі у МД в графі 23. В даній графі зазначено курс валюти 28.17505500 (грн.), в лівому підрозділі графи 22 МД вказано іноземну валюту USD. За результатами перевірки курс валюти України відповідно до валюти USD на день подання митної декларації до оформлення відповідає;

5. Здійснення перевірки правильності класифікації товару:

У першій лівій частині графи 33 МД №UA125100/2018/328532 «Код товару» вказується перші вісім цифр коду товару згідно УКТЗЕД. У другій частині графи 33 зазначається два наступні знаки коду товару згідно УКТЗЕД. Досліджувані ювелірні вироби із срібла відносяться до товарної позиції 7113 «Ювелірні вироби та їх частини з дорогоцінних металів чи

металів, плакованих дорогоцінними металами» відповідно до УКТЗЕД та класифікуються за кодом 7113110000.

6. Процес перевірки правильності визначення митної вартості та нарахування митних платежів:

У графі 47 МД зазначено інформацію щодо нарахування платежів. Було здійснено перевірку визначення митної вартості за основним методом. Мито складає 33163.35 (грн.), ПДВ – 72959.38 (грн.). Митна вартість та митні платежі нараховано вірно.

7. Проведення перевірки щодо дотримання заходів нетарифного регулювання задекларованих товарів.

Заходами нетарифного регулювання імпорту ювелірних виробів із срібла є проведення гемологічного контролю. Проходження даних видів контролю підтверджується шляхом проставляння на товаросупровідних документах відбитків відповідного штамп.

8. Здійснення завершення митних формальностей:

В графі D/J кожного аркуша форми МД-2, доповнень форми МД-6 здійснюється проставлення відбитка особистої номерної печатки посадової особи, що завершила митне оформлення даної МД.

Після цього відбувається фіксація часу завершення митного оформлення МД (у графі D/J), вказується прізвище, особистий підпис посадової особи, що завершила митне оформлення МД.

Далі здійснюється відмітка до електронної копії митної декларації щодо завершення митного оформлення МД за допомогою автоматизованої системи митного оформлення. На завершення відбувається процес передавання електронної копії митної декларації до ЄАІС в установлений строк. На цьому процес митного оформлення МД №UA125100/2018/328532 можна вважати завершеним.

Отже, процес переміщення товарів, в тому числі ювелірних виробів із срібла, через митний кордон України в митних органах полягає з ряду

митних формальностей при митному оформленні та митному контролю виробів.

3.5. Застосування автоматизованої системи аналізу та управління ризиками при митному оформленні ювелірних виробів із срібла

Використання системи управління ризиками (СУР) забезпечує ефективне використання наявних ресурсів, збільшуючи ефективність митного контролю, а також звільняє від бюрократичних процедур учасників зовнішньоекономічної діяльності.

Основною метою системи управління ризиками щодо ювелірних виробів із срібла, з однієї сторони, є забезпечення належного контролю по ризикових зовнішньоекономічних транзакціях, з іншого – спрощення та прискорення митних формальностей [33].

Базовими завданнями застосування СУР є наступні:

- спрогнозувати, виявити та запобігти певних порушень законодавства України щодо питань митної справи;
- прискорити процес митного оформлення в даному випадку ювелірних виробів із срібла, які імпортуються через митний кордон України;
- забезпечити ефективне застосування ресурсів, наявних у органів ДФС України, та зосередити увагу на окремих об'єктах аналізу ризику;
- забезпечити певні заходи по захисту національної безпеки та інтересів споживачів.

Через великі ставки мита товарна підкатегорія 7113110000 згідно УКТЗЕД, тобто ювелірні вироби із срібла, досить часто піддається різним видам фальсифікації і тому становить великий ступінь ризику. Є різні види індикаторів за якими визначають ризики, що стосуються напівфабрикатів та комплектів для ювелірних виробів із срібла. Найвагомішими із них є ті, що пов'язані із митно-тарифним регулюванням, походженням товару та його вартістю [35].

Контроль переміщення товарів через митний кордон України із використанням СУР вимагає застосування інформаційних технологій. Це реалізується за допомогою автоматизованої системи аналізу та управління ризиками (АСАУР). Це сукупність програмно-інформаційних комплексів, які забезпечують функціонування СУР під час митного контролю та оформлення товарів і транспортних засобів. Функціональними елементами АСАУР є електронні профілі ризику. Профіль ризику – це опис будь-якого набору ризиків.

Шляхи мінімізації митних ризиків збоку держави в особі митних органів полягають, в першу чергу, у розробці та застосуванні нормативно-правових документів щодо заходів реагування на існуючі чи потенційні ризики, які виникають при імпорті ювелірних виробів із срібла [24].

Аналіз нормативно-правових актів, затверджених певними митницями окремих географічних районів, що здійснюють регулювання імпорту ювелірних виробів та визначають цей товар, як товар групи «ризик», дав змогу дійти висновку, що їх наявність та використання є дієвим механізмом. Проте їх кількість є незначною, враховуючи те, що імпорт ювелірних виробів збільшується і вони оформлюються у різних митницях призначення, розташованих по всій території України [9].

Задля зменшення мита більшість імпортерів ювелірних виробів із срібла декларують свої товари як товари групи «прикриття», які мають велику ймовірність декларування як товари групи «ризик». До таких товарів застосовуються менші ставки мита, саме через це застосовується даний вид підробки митних декларацій. Походження товарів досить часто змінюють через те, що товари, імпортовані з країн, з якими Україна уклала договір про вільну торгівлю, розмитнюються по зменшеним ставкам. Так як для більшості товарів даного виду країною походження вважається та, де сировина піддавалась виробничим та технологічним переробкам, імпортерам досить легко використати такий спосіб зменшення мита. Саме тому митні

органи здійснюють порівняння цін на ідентичні чи подібні товари, що переміщуються через митний кордон України.

Порушення митно-тарифного регулювання є досить поширеним видом ризиків для досліджуваного типу товарів. Тарифне регулювання досить суттєво впливає на цінове утворення. При цьому необхідно зазначити, що майже всі види напівфабрикатів та комплектів мають досить високу ціну. Так як дані товари забезпечують значну частку надходжень в державний бюджет, їх переміщення через митний кордон піддається більш уважнішій перевірці.

На всі види ювелірних виробів з дорогоцінних металів ставка мита становить 10%. Окрім матеріалу виготовлення ювелірного виробу, на розмір ставки мита також впливає склад сплаву та різноманітні вставки, з яких виготовлені вироби, а також їх видова приналежність. Ювелірні вироби із срібла (товарна підкатегорія згідно УКТЗЕД 7113110000), суб'єкти ЗЕД намагаються задекларувати як біжутерію, ставка мита якої лише 5%, а також під виглядом виробів з недорогоцінних металів, ставка мита яких також становить 5%. Тобто ювелірні вироби із срібла можуть бути задекларовані під виглядом товарів, які мають код УКТЗЕД 7117, тобто біжутерія, або під кодом УКТЗЕД 7113200000, тобто вироби з недорогоцінних металів і тому подібне. Тому необхідно чітко та вірно встановити видову приналежність товару до відповідного класифікаційного угруповання згідно з УКТЗЕД, присвоїти код, встановити митну вартість і згідно Митного тарифу України провести нарахування митних платежів.

Ювелірні вироби, які декларуються у митній декларації №UA125100/2018/328532 виготовлені із срібла, що має або не має покриття, плакованого або неплакованого іншими дорогоцінними металами, тобто код цього товару згідно з УКТЗЕД – 7113110000, ставка ввізного мита – 10% (пільгова і повна).

Отже, таким чином, виникають певні ризики, які пов'язані із невірною класифікацією ювелірних виробів згідно УКТЗЕД, що, в свою чергу, може призвести до зниження розміру ввізного мита та суми митних платежів в

цілому. Тобто, ювелірні вироби із срібла, код яких згідно УКТЗЕД 7113110000, є товаром групи «ризик», а товарами групи «прикриття» - ювелірні вироби, що мають коди згідно УКТЗЕД 7113200000, 7113190000, 7117190000, 7117110000, 7117900000.

Для того, аби не виникало ситуацій щодо невірного декларування ювелірних виробів із срібла розроблено профіль ризику № 1-2018 «Контроль правильності класифікації ювелірних виробів із срібла згідно УКТЗЕД». (Додаток Ж, Додаток 3)

Сферами ризику для профілю № 1-2018 «Контроль правильності класифікації ювелірних виробів із срібла згідно УКТЗЕД» є імпорт, задекларування товару неправильним найменуванням, невірна класифікація товару та зменшення розміру сплати ввізного мита при імпорті.

Щодо індикаторів ризику, то до них слід віднести такі, як тип митної декларації, код ювелірних виробів із срібла згідно УКТЗЕД та наявність попереднього рішення щодо класифікації товару. В табл. 3.4 наведено індикатори та їх значення задля профілю ризику №1-2018 «Контроль правильності класифікації ювелірних виробів із срібла згідно УКТЗЕД».

Таблиця 3.4

Індикатори та їх значення для профілю ризику № 1-2018 «Контроль правильності класифікації ювелірних виробів із срібла згідно УКТЗЕД»

Номер індикатора	Назва індикатора	Значення індикатора
1	Тип митної декларації (граф 1 МД)	ІМ 40
2	Код товару згідно УКТЗЕД (граф 33 МД)	7113200000, 7113190000, 7117190000, 7117110000, 7117900000
3	Попереднє рішення щодо класифікації товару (гр. 44 МД)	1503

Профіль ризику спрацьовує, якщо індикатори 1 та 2 одночасно набувають встановлених значень, а індикатор 3 – не набуває встановленого

значення. Профіль ризику формулює наступне повідомлення для інспектора: «Товар №1. Ймовірна неправильна класифікація товару задля зниження ставки ввізного мита, розміру митних платежів. Провести перевірку документації. При відсутності належної інформації здійснити митний огляд та направити товар на лабораторне дослідження». Відповідно до цього, митним органам надаються варіанти форми та рівня проведення контролю товару. У табл. 3.5 наведено форми та рівні проведення контролю в разі спрацювання профілю ризику №1-2018 «Контроль правильності класифікації ювелірних виробів із срібла згідно УКТЗЕД».

Таблиця 3.5

Форми та рівні проведення контролю в разі спрацювання профілю ризику № 1-2018 «Контроль правильності класифікації ювелірних виробів із срібла згідно УКТЗЕД»

Код і назва митної формальності		Поріг ступеня ризику
107-3	Контроль правильності класифікації товарів згідно УКТЗЕД	Незалежно від ступеня ризику
108-3	Витребування документів, які підтверджують коди товарів згідно УКТЗЕД	Незалежно від ступеня ризику
905-3	Взяття проб (зразків) товарів для проведення досліджень (аналізу, експертизи) з метою встановлення характеристик, визначальних для класифікації товарів згідно УКТЗЕД	У разі необхідності

Крім індикаторів, що стосуються товарів, використовуються також індикатори діяльності суб'єктів ЗЕД. До них належать особливості зовнішньоекономічної угоди, дані про попередні порушення митних правил та протиправну діяльність цього суб'єкта. При використанні всіх цих індикаторів ризику формуються відповідні профілі, за яким перевіряються усі митні декларації в яких зазначено переміщення митного кордону напівфабрикатів та комплектів для ювелірних виробів. Ювелірні вироби з

дорогоцінних металів можуть надходити на ринок як контрафактна продукція, тому при імпорті, особливо товарів елітних брендів, постає завдання мінімізувати даний ризик шляхом перевірки товару на наявності його коду в Митному реєстрі об'єктів права інтелектуальної власності, перевірки країни походження, країни-відправника (торговельної країни) та місця реєстрації торговельної марки.

При митному оформленні слід вести постійний контроль за правильністю класифікації та здійснення опису ювелірних виробів у МД, оскільки навіть в межах однієї групи є можливими випадки невірного декларування з метою заниження митної ставки (особливо це стосується випадків, коли країна походження невідома чи відсутній сертифікат походження). Розроблений в ході роботи профіль ризику №1-2018 «Контроль правильності класифікації ювелірних виробів із срібла згідно УКТЗЕД» може використовуватись митними органами при здійсненні перевірки ювелірних виробів із срібла під час їхнього переміщення через митний кордон України (аналітична довідка та паспорт профілю ризику додається до роботи та знаходиться в додатках).

Отже, подальше дослідження митних ризиків пов'язаних із ювелірними виробами із срібла забезпечить створення нових профілів ризику, систематизацію та удосконалення існуючих, що забезпечить ефективну роботу митних органів в розрізі митного контролю та митного оформлення.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

За результатами виконання випускної кваліфікаційної роботи можна зробити наступні висновки.

Протягом останніх 5-ти років ринок ювелірних виробів України поступово скорочував обсяги власного виробництва, імпорту та експорту ювелірної продукції, що певною мірою пов'язано з реформуванням системи технічного та державного регулювання галузі, ринкового та пробірного нагляду, кризою економіки в цілому. Потреби галузі в дорогоцінних металах забезпечуються на 0,25% за рахунок власного видобутку, на 55% – поставок імпоротної сировини, на 45% – давальницької сировини, інше – переробка брухту ювелірних виробів та відходів виробництва. Основні тенденції розвитку вітчизняних товарів ринку наступні: зростання кількості вітчизняних виробників ювелірної продукції; зростання частки срібних виробів у загальних обсягах ювелірної продукції на ринку України, що відповідає світовим тенденціям; найбільш популярними протягом багатьох років залишаються 585-та проба золота та 925-та проба срібла.

Вимоги, які стосуються якості ювелірних виробів із срібла, визначають за стандартами ГОСТ 30649–99, ДСТУ 3527-97 та ТУ У 27.4-00201514-010–2005. Також встановлені положення, які стосуються вимог до пакування та маркування.

Нормативно-правова база, що займається регулюванням митного оформлення та митного контролю має такі складові елементи, як Митний кодекс України, Податковий кодекс України, постанови Кабінету Міністрів, законі України, накази ДФС України та Міністерства фінансів України. Саме ці документи та положення займаються безпечністю ювелірних виробів із срібла.

Законодавча база дає нам можливість чітко сформулювати процес процедури імпортування ювелірних виробів із срібла, нарахування митних

платежів та оформлення документації при митному оформленні товару. Задля переміщення ювелірних виробів із срібла через митний кордон України необхідна наявність таких документів, як зовнішньоекономічний договір (контракт) купівлі-продажу; доповнення до зовнішньоекономічного договору; рахунок-фактура; товарно-транспортна накладна; сертифікат походження товару; гемологічний висновок.

До основних ідентифікаційних критеріїв ювелірних виробів із срібла можна віднести: вид виробу, група за соціальним та функціональним призначенням, класифікаційні групи, назва виробника, відповідність ТСД, маркування та клеймування, вміст дорогоцінного металу, відповідність складу дорогоцінного сплаву, відповідність виду та форми ювелірної вставки зазначеним реквізітам та вимогам НД, відповідність ознакам кількості, вимогам НД за якістю, галузь застосування НД, товарний знак, відповідність пакуванню, коду виробника та стилю. Розроблені у роботі критерії дають змогу ідентифікувати ювелірні вироби із срібла.

Проведена експертиза ювелірних виробів із срібла показала, що досліджувані зразки мають відповідний для срібла білий блискучий колір. Дефекти виробів були відсутні. З урахування визначених характеристик ювелірних виробів товар відповідає коду товарної підкатегорії 7113110000 «Ювелірні вироби із срібла, що має або не має покриття, плакованого або неплакованого іншими дорогоцінними металами», що і підтверджують дані граф 31 та 33 МД №UA125100/2018/328532.

Розглянувши особливості класифікації ювелірних виробів згідно УКТЗЕД, було з'ясовано, що досліджуваний товар розглядається в Розділі XIV «Перли природні або культивовані, дорогоцінне або напівдорогоцінне каміння, дорогоцінні метали, метали, плаковані дорогоцінними металами, та вироби з них; біжутерія; монети», належить до групи 71, товарної позиції 7113 «Ювелірні вироби та їх частини з дорогоцінних металів чи металів, плакованих дорогоцінними металами» та класифікується за кодом 7113110000.

Митне оформлення ювелірних виробів із срібла розпочинається після подання митному органу митної декларації, а також усіх необхідних для здійснення митного контролю та оформлення документів, відомостей щодо товарів і транспортних засобів, які підлягають митному оформленню.

Під час митного оформлення ювелірних виробів із срібла всі відомості про товар співпадали із даними, зазначеними у товаросупровідних документах, декларація заповнена належним чином. На територію України ювелірні вироби із срібла переміщувались згідно МД №UA125100/2018/328532 за умов поставки FCA.

Згідно з Законом України «Про Митний тариф України» на ювелірні вироби із срібла згідно коду УКТЗЕД 7113110000 встановлена повна/пільгова ставки ввізного мита у розмірі 10% від митної вартості товарів.

Для визначення митної вартості ювелірних виробів із срібла було використано основний метод за ціною договору (відповідно до МД №UA125100/2018/328532). При здійсненні митного оформлення ювелірних виробів із срібла, що імпортуються в Україну суб'єктом зовнішньоекономічної діяльності, справляються такі податки: ввізне мито і податок на додану вартість. Митні платежі було визначено правильно.

Одним з основних індикаторів ризику є код товару, в тому числі ювелірних виробів із срібла, що неабияк впливає на обсяг стягнень до державного бюджету при оподаткуванні імпорту виробів. В ході виконання роботи було розроблено профіль ризику № 1-2018 «Контроль правильності класифікації ювелірних виробів із срібла згідно УКТЗЕД».

Шляхи мінімізації митних ризиків збоку держави в особі митних органів полягають, в першу чергу, у розробці та застосуванні нормативно-правових документів щодо заходів реагування на існуючі чи потенційні ризики, які виникають при імпорті ювелірних виробів із срібла. При митному оформленні слід вести постійний контроль за правильністю класифікації та здійснення опису ювелірних виробів у МД.

Отже, за результатами випускної кваліфікаційної роботи можна внести такі пропозиції:

- під час здійснення процедур митного контролю та митного оформлення ювелірних виробів із срібла, які переміщуються через митний кордон України в режимі імпорту, застосовувати обрані критерії задля здійснення процесу ідентифікаційної експертизи товару;
- застосовувати митний пост-аудит з метою контролю за правильним нарахуванням митних платежів щодо ювелірних виробів із срібла, що дозволяє підвищити ефективність подальшої діяльності митних органів;
- застосовувати розроблений при написанні випускної кваліфікаційної роботи профіль ризику щодо ювелірних виробів із срібла №1-2018 «Контроль правильності класифікації ювелірних виробів із срібла згідно УКТЗЕД», що сприятиме зниженню ризику при переміщенні даного товару.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Азгальдов Г.Г. Теория и практика оценки качества товаров. – М.: Экономика, 1882. – 254 с.
2. Алесковскій В.Б. Фізико-хімічні методи аналізу. Л.: Хімія, 1988.
3. Аналіз товарних ринків. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://pro-consulting.ua/ua/>.
4. Артюх Т. М., Григоренко І. В. Розвиток ринку ювелірних виробів в Україні/ Т. М. Артюх.
5. Артюх Т. М. Товарознавча експертиза ювелірних коштовностей. Теорія та практика: Монографія - К.: КНТЕУ, 2005 - 303 с.
6. Артюх Т.М. Діагностика та експертиза коштовностей: підручник / Т.М. Артюх. К.: Альтпрес, 2003. – 448 с.
7. Варталян В.М. Дослідження розвитку українського ринку ювелірної продукції / Варталян В.М. // Економіка та управління підприємствами машинобудівної галузі: проблеми теорії та практики. – 2015. – С. 108-117.
8. Галузевий стандарт України. Сплави дорогоцінних металів ювелірні. – К.: М-во фінансів України, 2003. – 83 с.
9. Голомовзий, В.Г. Митне регулювання: Навч. посібник. / В.Г. Голомовзий, Л.А. Панкова, О.Ю. Григор'єв. — Львів: В-во Національного університету «Львівська політехніка», 2004. – 240с.
10. ГОСТ 30649-99. Сплавы на основе благородных металлов ювелирные. Марки. – К.: Госстандарт Украины, 2002
11. ГСТУ 201-11-98. Вироби ювелірні за замовленням населення. Загальні технічні умови.

- 12.Губарева В.М. Актуальні питання, що виникають при оцінці якісних показників і визначенні ринкової вартості ювелірних виробів / В.М.Губарева, А.С.Посохов. – 2009.
- 13.Державна служба статистики України – [Електронний ресурс]. – Режим доступу:[http:// http://www.ukrstat.gov.ua/](http://www.ukrstat.gov.ua/).
14. Державна фіскальна служба України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/>.
- 15.Деякі питання здійснення державного контролю товарів, що переміщуються через митний кордон України: Постанова Кабінету Міністрів України від 05.10.2011 р. №1031. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/KP111031.html/.
- 16.Дронова Н.Д. Оценка ювелирных изделий: Довідкове видання / Н.Д.Дронова – М. : Москва. Металлургия, 1996. – 208с.
- 17.Дудчак В. І., Мартинюк О. В. Митна справа: Навч. посіб. / Київський національний економічний ун-т. — К.: Вид-во КНЕУ, 2002. — 310с.
- 18.Дурнев В.Д., Сапунов С.В., Федюкін В.К. Товарознавство промислових матеріалів: Підручник. М.: Інформаційно-видавничий дім "Філін", 2002.
- 19.Експертиза ювелірних виробів и дорогоцінних металів. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ekspertiza.com.ua/uk/ekspertiza-yuvelirnikh-virobiv/>.
- 20.Желавська О.О. Визначення рівня зниження якості ювелірних виробів через наявність дефектів, пошкоджень та показників зносу / О.О.Желавська. – 2013.
- 21.Індутний В.В. Класифікація коштовного каміння //Коштовне та декоративне каміння. –1995. – № 1. – С. 43–46.
- 22.Казакова Н. Визначення переваг споживачів щодо асортименту ювелірних виробів // Тези II науково-практичної конференції «Формування механізмів управління якістю та підвищення

- конкурентоспроможності підприємств». – Дніпропетровськ, 2009. – С. 98-99.
23. Мельниченко Т.А. Товароведение ювелирных товаров и товаров народного художественного промысла: Учеб. Пособие / Т.А. Мельниченко // Серия «Учебники, учебные пособия». – Ростов н/Д: Феникс, 2002. – 352с.
24. Мережко Н. В., Осика В. А.. Шляхи мінімізації ризиків при митному оформленні ювелірних виробів / Н. В. Мережко. – УДК 677.075:656.073.5
25. Миллер А.М. Оценка драгоценных камней и ювелирных изделий / А.М. Миллер.; Пер. з англ. Бюро перекладів РОЙД. – М. : Москва. ИД «Квинто-Консалтинг», 2010. – 440с.
26. Митний кодекс України. – від 04.10.2018 р. № 4495-VI. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17/>.
27. Мошура М.А. Ідентифікаційна експертиза ювелірних виробів із срібла / М.А. Мошура// Збірник наукових статей студентів КНТЕУ «Управління безпечністю, якістю та експертиза товарів» Ч. / відп. ред. В.А.Осика. – К : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2018.
28. Назимок М.М., Шликов О.К., Артюх Т.М. Пробірний контроль. Експертна оцінка ювелірних виробів з дорогоцінних металів: Навч. посіб. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2008.
29. НТФ «Интес». Інформаційно-аналітичне забезпечення ЗЕД. — [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.odpro.com.ua/.
30. Организация торговли драгоценными камнями: Прикладное пособие / Тесленко В.В. -М.: Инфра, 2000 р.
31. Офіційний сайт Національного банку України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.bank.gov.ua/>.
32. Офіційний сайт союзу ювелірів України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://juvelir.org.ua/>.

- 33.Пашко П. В. Митна безпека (теорія, методологія та практичні рекомендації) / Монографія. – Одеса: АТ “ПЛАСКЕ”, 2009. – 628 с.
- 34.Перспективи розвитку ювелірної промисловості в Україні. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rusnauka.com/>.
- 35.Пісной П. Я. Державна Митна Служба України на шляху аналізу та управління митними ризиками / П. Я. Пісной // Збірник наукових праць «Ефективність державного управління». – 2009. – Вип.18/19. – С. 344-353.
- 36.Пономаренко Г.О. Експертиза ювелірних виробів під час розслідування злочинів. – Посібник / Г.О. Пономаренко. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://uchebnik-online.net/book/13-ekspertiza-yuvelirnix-virobiv-pid-chas-rozsliduvannya-zlochiniv-posibnik-ponomarenko-go/23-46-klejmuвання-yuvelirnix-virobiv-iz-dorogocinnix-metaliv.html/>.
- 37.Постанова Кабінету Міністрів України від 21 травня 2012 року №450 «Питання, пов'язані із застосуванням митних декларацій» (зі змінами) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/450-2012-%D0%BF/>.
- 38.Попівняк Ю. Проблеми функціонування ювелірної промисловості України у світовому контексті та шляхи їх розв'язання / Ю. Попівняк // Актуальні проблеми економіки. – 2013. – № 9(147). – С. 62–69.
- 39.Пояснення до УКТЗЕД. - Наказ ДМСУ від 30.12.10 р. № 1561. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/zakonodavstvo/podatkov zakonodavstvo/nakazi/62672.htm> l/.
- 40.Про внесення змін до Митного кодексу України та деяких інших законів України щодо запровадження механізму «єдиного вікна» та оптимізації здійснення контрольних процедур при переміщенні товарів через митний кордон України. – Закон України від 06.09.2018 р. №2530-VIII. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T182530.html/.

41. Про затвердження Порядку виконання митних формальностей при здійсненні митного оформлення товарів із застосуванням митної декларації на бланку єдиного адміністративного документа (ЄАД). – Наказ Міністерства фінансів України від 30.05.2012 р. № 631. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/RE21672.html/.
42. Про затвердження Порядку заповнення митних декларацій на бланку єдиного адміністративного документа (ЄАД). – Наказ Міністерства фінансів України від 30.05.2012 р. № 651. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/RE21684.html/.
43. Про затвердження Порядку ведення Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності. – Постановою Кабінету Міністрів України від 21.05.2012. № 428. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/428-2012-%D0%BF/>.
44. Про затвердження відомчих класифікаторів інформації з питань державної митної справи, які використовуються у процесі оформлення митних декларацій. – Наказ Міністерства фінансів України від 20.09.2012 р. №1011. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://document.ua/pro-zatverdzhennja-vidomchih-klasifikatoriv-informaciyi-z-pi-doc114583.html/>.
45. Про затвердження Порядку взаємодії структурних підрозділів та територіальних органів Державної фіскальної служби України із Спеціалізованою лабораторією з питань експертизи та досліджень ДФС під час проведення досліджень (аналізів, експертиз), Нормативів взяття проб (зразків) товарів для проведення дослідження (експертизи), форм акта про взяття проб (зразків) товарів та висновку: Наказ Міністерства Фінансів України від 02.12.2016 р. № 1058. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>.
46. Про затвердження Класифікатора додаткової інформації, необхідної для ідентифікації товарів, що вноситься до електронного інвойсу, який

- додається до митної декларації, заповненої на бланку єдиного адміністративного документа. – Наказ Міністерства фінансів України від 17.09.2012 р. № 998. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://debetkredit.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/RE22003.html/.
47. Про затвердження Класифікатора ДФС, митниць ДФС та їх структурних підрозділів: Наказ ДФС України від 19.01.2017. – №26. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://qdpro.com.ua/document/60931/>.
48. Про затвердження Порядку здійснення аналізу та оцінки ризиків, розроблення і реалізації заходів з управління ризиками для визначення форм та обсягів митного контролю: Наказ Мінфіну №684 від 31.07.2015. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/zakonodavstvo/mitne-zakonodavstvo/nakazi/63959.html/>.
49. Про затвердження Порядку передання, повернення та зниження(утилізації) проб (зразків) товарів після проведення дослідження (експертизи) Департаментом податкових та митних експертиз ДФС та форм актів про пережання проб (зразків) товарів, про повернення проб (зразків) товарів, про знищення (утилізацію) проб (зразків) товарів: Наказ Мінфіну №699 від 18.08.2017. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1173-16>.
50. Про захист прав споживачів. – Закон України від 12.05.1991 № 1023-XII (остання редакція від 01.01.2017). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T102300.html/.
51. Про зовнішньоекономічну діяльність. – Закон України від 16.04.1991 р. №959-XII. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T095900.html/.
52. Про митний тариф України. - Закон України від 19.09.2013. № 584-VII. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/584-18/>.

53. Про Положення про Державну пробірну службу України. – Закон України від 13.04.2011 р. № 461/2011. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/461/2011/>.
54. Про спрощення і гармонізацію митних процедур (Киотська конвенція): Міжнародна конвенція від 18.05.1973 р. №995_643. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_643/.
55. Скубилина А.В., Воловик В.М. Оценка развития рынка ювелирных изделий в Украине/ А.В. Скубилина.
56. Смирнова С.А. Методологические рекомендации по исследованию и оценке ювелирных изделий / МЮРРФСР.: ЦЛНДЛСЕ / С.А.Смирнова, І.І.Бондаренко, Е.Г.Сирнова. – Ленинград, 1990. – 32с.
57. Сплави срібні ювелірні : ДСТУ ISO 13756:2005. – [Чинний від 2008-01-01]. – Київ: Держспоживстандарт України, 2007. – (Національні стандарти України).
58. Справка по коду УКТЗЕД. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://qdpro.com.ua/goodinfo/7113110000/>.
59. Сумарний обсяг імпорту та експорту у розрізі товарних позицій за кодами УКТЗЕД. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/ms/f11/>.
60. Характеристика драгоценных металлов. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://virtuhai.nm.ru/metal.htm/>.
61. Харківський ювелірний завод. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://xuz.com.ua/serebryanye-ukrasheniya/serebryanye-sergi/>.
62. Шепелев А.Ф., Гуторова И.А., Шмелев А.В. Товароведение и экспертиза ювелирных товаров и часов: Учебное пособие. - Ростов н/Д: издательский центр «МарТ», 2001. - 192 с.
63. ISO 9202 «Коштовності – чистота сплавів дорогоцінних металів».